

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona, Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A közbiztonsági közegek általános magatartása.

Irtai ***

A nehéz és sokoldalú közbiztonsági szolgálat a közbiztonsági közegektől fölöttéleg nagy számban a legértékesebb és legnevesebb személyi tulajdonságokat követeli, melyek, a mennyiben nem veleszületett tulajdonságok, csak nagy szorgalom és önképzés útján sajátíthatók el.

Az egészség ápolása és a test edzése. A közbiztonsági szolgálat minden időben, hidegben, forróságban, esőben, viharban, télen, nyáron, éjjel úgy, mint nappal egyaránt teljesítendő, s így ép, erős, egészséges és edzett testet kíván. Hogy tehát a közbiztonsági közeg olykor a legnagyobb fáradságokkal járó szolgálatát akadálytalanul s hosszú időn át elláthassa, *egészségét nagy gondnal ápolni s testének ellenállóképességét folytonosan fenntartania kell.*

Feddhetetlenség, becsületérzés és igazság szeretet. A közbiztonsági közegektől megkövetelt jellemtulajdonságok között első helyen áll a becsületérzés és az igazság szeretet. Önérzettel kell, hogy öltöztön minden egyes közbiztonsági közeg az, hogy ő az állam alkalmazottja, ki egyenruhában és a nagy közönség szeméi előtt teljesíti szolgálatát, mely felette fontos s olykor életbevágó teendőket bíz az ő egyéni elhatározására és felfogására. Az ily nagy fontosságú teendők csak feddhetetlen, becsületos és igazság szerettelől áthatott jellemre ruházhatók. Egy közbiztonsági közeg, a ki e tekintetekben vét, nemcsak magának, sőt nemcsak bajlárásának, hanem az egész testületnek árt, mert a nagy közönségben nagyon is megvan a hajlandóság arra, hogy az egyesek hibáiból az összességre is következtessen.

Magánélet. A közbiztonsági közegnek magánéletében is feddhetetlennek és becsületosnak kell lennie. Valaminthogy szigorúan tiltva van valamely szolgálati eseményeért ajándékot vagy más jutalmat elfogadni, azonképen szigorúan intézkednie kell, hogy ezeket családtagjai ne fogadják el. Még a látszatát is kerülnie kell annak, hogy valamely uton-módon megközelíthető lenne. Semmi sem emeli jobban a közbiztonsági közeg tekin-

télyét a nép előtt, mint ha őt megközelíthetetlennek, megvesztegethetetlennek tudja. Szóval a közbiztonsági közegnek, hogy hivatását minden részrehajlás nélkül betölthesse: függetlennek kell lennie. Önként következik ebből, hogy előjárói engedélye nélkül sem neki, sem nejének semmiféle mellégfoglalkozást üznie nem szabad, mert ez az ő függetlenségét a legtöbb esetben veszélyezteti. De különösen óvakodjék a közbiztonsági közeg az adósságesinálástól, mert az adósság őt úgy szólván a hitelezője kezébe adja, ki nagyon sokszor ki is használja majd e körülményt a saját javára s természetesen a közbiztonsági közeg romlására. De az adósságesinálás ezenkívül a jellemre is veszélyes lehet, mert könnyelműségre, tekozlásra és élvhajlészatra vezethet.

A közbiztonsági közegek magánéletében is minden alkalommal tapintatosnak kell lennie. Tudnia kell, hogy őt, mint magánembert is folytonosan megfigyelik s bírálgatják és magánéletéről a szolgálati tevékenységére is következtetést vonnak.

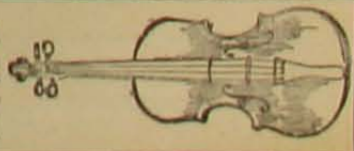
Órizkedjék úgy ő, mint családja a nagyozólattól s a rangjához nem illő fényüzentől, mert ez, eltökintve attól, hogy anyagi tekintetekben is nagy veszedelmeket rejt magában, a közönség bizalmát is megingatja, e nélkül pedig eredményes közbiztonsági szolgálat el sem képzelhető.

Hogy ezek mellett a nőtlen közbiztonsági közegeknek a nemű érintkezésükben is a legnagyobb elővigyázatra van szükségük, az természetesen. Sok szomorú példa igazolja, hogy az elővigyázat hiánya itt a jellemben, testben s az egész életre nézve mily rettenetes rombolást okozott.

Katonai fegyelem. Engedelmeség. Egy közbiztonsági testületnek legbiztosabb alapja annak katonai szervezete. Csak a katonai fegyelem s az ebből folyó feltétlen engedelmeség tehetnek képesek egy testületet oly nehéz kötelességek teljesítésére, oly önmegtudásra és olykor emberi e őt meghaladó fáradság elviselésére, mint a minőket a közbiztonsági szolgálat követel. De az itt szükséges szolgálati készség, gyors elhatározás és határozott cselekvés is csak abban fejlődhetik ki, a ki engedelmeskedni megtanult. Az együttműködésre rendelt közbiztonsági közegek a följük rendelt előjárójuk

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb. míg **Reményi** legjobban képes árjék zsekkét át nem olvasa, mely ingyen és bérmentve koldvitik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részére nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerendő.

rendelkezéseit pontosan és gyorsan fogantossítsák, csak ez biztosítja a czéلبavett eredményt, melyet talán sehol sem kockázatmentesen annyira az engedelmesség megtartása, a kiadott rendelet figyelmen kívül hagyása, avagy immel-ámmal teljesítése, mint a közbiztonsági szolgálatban, hol — miként a harc mezéjén — az eredmény az egyes tényezők egyöntetű s gyors működésén múlik. De a parancs is rövid és határozott legyen és — főleg gyengébb képzettségű egyének előtt — minden indokolás nélkül adassék ki. Mert ne higgyük, hogy a parancs hatásosabb lesz, ha azt megindokoljuk; ellenkezőleg, az alárendelt ebben határozatlanságot s megtéptőzést lát.

Bátorság és elszántság. A közbiztonsági közegek további elengedhetetlen erényei: a bátorság és elszántság. A közbiztonsági közeg meggondolatlanul és ok nélkül ne keresse a veszélyt, ne legyen vakmerő, de döntő pillanatokban a fenyegető veszélyekkel bátran és elszántan szálljon szembe s mindenekelőtt őrizze meg fegyvere becsületét, mert ez az ő és az egész testület tekintélyének egyik feltétele. Ha pedig fegyverét kénytelen használni, használja azt minden tévovázás nélkül, katonás erélyvel, határozottsággal s biztossággal. Válságos pillanatokban egy eredménytelen fegyverhasználat sokkal károsabb, mintha fegyverünket nem használtuk volna.

Bajtársiság. Együttértés. A közbiztonsági közegek főleg szolgálatuk teljesítése közben teljesen egymás támogatására vannak utalva, a minék egyenes követelménye, hogy egymással odaadó, támogató s igaz bajtársiságban kell élniök. De nemcsak támogatni, hanem kötelemeik teljesítésére nézve egymást oktatni is kötelességük, a nélkül, hogy az ily alkalmakkor beteges érzékenység fűssön közöttük tanyát. Egyik a másiknak fölényét, képességeit és tehetségét ismerje el, azt mások előtt önző irigységből ne kicsinyitse, mert valamint a testület nehez kötelességei is közösek, azonképen az egyesek eredményei is a testület közös dicsősége. De viszont a tehetség s a képesség ne tegyen elbizakodottá a gyengébbekkel szemben, sőt ellenkezőleg a közbiztonsági közegek elszigeteltségében éppen a tehetségesebbek és képzetlenebbek kötelessége a gyengébb társaik oktatása és nevelése, melyet ugyszólván csak megkoronáz azon elengedhetetlen kötelesség, hogy az alárendelt ember gyöngeségeivel — a míg csak azok a szolgálat érdekeit nem sértik — elnézéssel kell viseltetniök s azokat minden nyersség kerülésével tapintatos s az egyéniséghez mért eszközökkel kell gyomlálniök.

A bajtársiság egyik legnagyobb ellensége az irigység. Pedig ha meggondoljuk, hogy a tehetség az emberi lények között nagyon is egyenlőtlenül van elosztva, a kevésbé talátságesnek s tehetségesebbre s annak eredményére és szerencséjére nem szabad irigykednie. De még kevésbé szabad a tehetségesebbeknek elért eredményeik-

kel dicsekedniök s a talán csak kevésbé szerencsés bajtársaikban az irigységet ezáltal is felköltetniök, mert nagyon is meg kell gondolniök, hogy a közbiztonsági szolgálatban elért eredményeket az illető közbiztonsági közegek igen sok esetben nem pusztán képességeikkel, hanem a véletlen közbejöttével érték el.

Ha az elkövetett szabálytalanság avagy szolgálati hanyagság oly súlyos természetű, hogy ezt az előljáronak be kell jelenteni, ne fájuljon ez árulkodással. Egyébként a bajtársias szellem meglonositása és apóllása nemcsak az alárendeltnek, hanem az előljáronak is szoros kötelessége. Az előljárok kötelessége ezenkívül az összeférgetellen, gyűlölködő és alattomos természetű egyénektől a testületet megtisztítani s főleg a bizelgöket és árulkodókat maguktól távoltartani.

Titoktartás. A közbiztonsági közegek szoros kötelessége mindazon dolgok szigorú titokban tartása, melyek szolgálati működéseikre vonatkoznak s melyeknek — akár a dolog természetéből kifolyólag, akár valamely erre vonatkozó rendelkezés folytán — nyilvánosságra jutni nem szabad. De nem ajánlható eléggé, hogy ezen dolgokat hozzátartozóik előtt is titokban tartsák s hogy hozzátartozóik előtt szolgálati dolgokról egyáltalában soha se beszéljessenek. A nők és gyermekek közlékenysége már sok kellemetlenséget okozott.

A hivatali titoktartás kötelezettsége kiterjed azon időre is, a midőn a közbiztonsági közeg a testületétől, tehát a közbiztonsági szolgálattól megvált. Mert bár a szolgálati viszony közte és a testület között megszűnt, mindazon dolgokat, melyek szolgálati működése idején tudomására jutottak s titokban tartandók voltak, letett esküje értelmében kilepése után is titokban kell tartania. A mennyiben pedig valamelyik — akár a tényleges szolgálatban, akár, ha már kilepett, azon kívül — mint tanu oly dolgokra kérdeztetnek meg, a melyeket titokban tartani kötelezett, a választ mindaddig, míg erre jelenlegi, vagy ha már nem áll tényleges szolgálatban, az abban eljáró parancsnokságtól vagy hatóságától engedélyt nem gyert, meg kell tagadnia.

(Vége köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy rejtélyes gyilkosság nyomozása.

Írta: Lajos Árpád Árkármester.

Múlt év augusztus hó 16-án éj 11 órakor Sajóvamos község utczáján Czezo József éjjeli őr, az ott gyakorlatot teljesített es. es kir. 60. gyalogezred utascsapathoz tartozó Skoczki Albert nevű gyalogost a földön, arezozal a föld felé fekvé holtan találta.

Helyben esendörörs nem lévén, kötelességeszeruen Sável Károly sajóvamosi községi bíröhoz ment s annak az esetet bejelentette. A bírö a község tulajdonát képezö Werndl-féle karabélyt magához vevé az éjjeli őrtől a

A legjobb órák,

legszilárdabb ókzerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrásnál Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Árjegyzék ingyen!

Gróf Batthyány Lajosné Andrássy Ilona gyűjtőhelye a Kossuth Lajos-utczában.

Néptömeg a Kossuth Lajos-utczában.

A budapesti gyermeknapról.

helyszínére ment, hol a hulla körül már vagy tíz embert talált. Alig tanácskoztak ott pár perczig a fölött, hogy mitévők legyenek a hogy ki ölthette meg a gyalogost, a mikor az ott elágazó utcák egyikéből lármá hallatszott s egy férfinakot láttak futva menekülni, ki után ismeretlen egynék kiabáltak, hogy fogják meg.

A hulla körül ekkorra már összegyűlt néptömeg körül valaki azt kiáltotta, hogy ott szalad a gyilkos! mire Sável Károly bíró a tömegből kilépett s a menekülő alakra a nála levő fegyverből három lövést, míg a szintén ott levő Danczinger Mór ottani lakos korcsmáros forgópisztolyából szintén két lövést tett, mely lövések azonban nem találtak s így a menekülő egyén az oda három kilométerre fekvő Sajósenye község felé futva elmenekülhetett, a nélkül, hogy kilétét bárki is tudta volna.

A történetek után Sável Károly községi bíró elment az oda alig 200 lépésre levő pajtához, hol a katonák elszállásolva voltak s a napos tizedesnek tudomására hozta az esetet, ki azonnal elment és jelentést tett a községtől egy kilométerre fekvő herczeg Odescalchi-féle kastélyban elszállásolva volt századparancsnoknak. A napos tizedes útközben hallotta másoktól, hogy lövések is történtek s így azon hiszemből volt, hogy a katonák közül lövöldözött valaki, s ily értelemben össze-vissza jelentett parancsnokának, ki nem tudva a történeteket azon hiszemből volt, hogy tényleg a legénység közül lövöldözött valaki, elrendelte a napos tizedesnek, hogy egy erős járőrt azonnal küldjön a kastélyba, melylyel majd ő a helyszínére fog menni. Rövid idő alatt a járőr ott meg is jelent s azzal a százados a hullához ment, magát az esetről tájékoztatta s intézkedett, hogy egy kocsi orvosért Boldva községbe, míg egy másik kocsi Felsőszolczára csendőrökért menjen.

Sável Károly községi bíró a két kocsit kirendelte ugyan, de azok magukba elindulni nem merték, így azután a százados intézkedése folytán mindegyik kocsin 2—2 gyalogos ment fegyveresen kísérőül. Előbb a közelebb fekvő Boldva községből az orvos érkezett meg, úgy 1—2 óra tájban éjjel, ki megállapította, hogy a katona a bal váll előrészen kapott szúrás következtében halt meg. Ugy 2—3 óra tájban éjjel a felsőszolczai ősről Nagy Károly csendőr ez. őrsvezető és Rác Lajos próbacsendőr Sajóvámosra érkezett, hol a helyszíni szemlét, a mennyire azt a sötétségben lehetett, meg-ejtette és mert a bíró, s többen azt állították, hogy a tettes Sajósenye község felé menekült, a nyomozást ez irányban bevezette s a menekülő egyén kiléte után puhatólandó még azon éjjel átmeg Sajósenyére, hol 12 órai puhatólás után sikerült megállapítani, hogy a menekülő egyén Hanák Sándor sajósenyei lakos, ki a sajóvámosi legények elől ezért futott, mivel többen őt üldözték és megverni akarták. Járőr az illetőt Sajóvámos községbe kísérte, hol állításának valódiságáról meggyőződött, majd azután szabadon bocsátotta.

Balogh József ez. őrmester felsőszolczai őrsparancsnok, ekkorára a nyomozás vezetése végett szintén oda érkezett s így most már a három főből álló járőr újból a helyszínére ment s más irányba vezette be a nyomozást, a mennyiben a különítmény parancsnoka arról értesítette a járőrt, hogy egy gyalogos reggel gyengédkedőt jelentett s rajta sérülések vannak, oldalfegyvere is elveszett, s alapos a gyanu, hogy ezen utóbbi gyalog-

gos is ugyanott sérült meg. hol az elhalt Skóczy Albert. Járőr ezen értesülés után, a sérült Dalhó Sándor gyalogost kikérdezte, ki azt adta elő, hogy 16-án este kilencz óra után tilalom ellenére Skóczy Albert gyalogos társával szállásukról kiszökve, elmentek a falu végén levő három ház közül a középső házhoz, azon célból, hogy az ott lakó nőhöz bemennek, mert azt hallották, hogy annak férje Amerikában van s oly birben áll, hogy azzal bárki nemileg közösülhet. Odaérve, a mint hogy az ablakon zörögtek, egy nő kiszólt, hogy menjenek onnan mit keresnek. A köztük és a nő között történt szóváltás után látva, hogy ezélt nem érnek, az udvarról kijöttek, a mikor is az utcán két férfi minden előzetes szóváltás nélkül őket megragadva, oldalfegyvereiket elvette s azzal ütlegelték őket, úgy, hogy kénytelenek voltak menekülni.

Alig futottak azonban 200 lépésnyire, társa Skóczy Albert mindenjajkiáltása nélkül összeesett. Ő azt hitte, hogy csak elesett s üldözőitől felve, bajtársával nem törődött, hanem ezállására tért s mivel ittas volt, lefeküdt és elaludt. Később hallotta, hogy társa meghalt s mivel oldalfegyverét elvették, jelentést tett a történetekről; támadóit nem ismerte s egyéb felvilágosítást adni nem tudott.

A járőr most már ezirányban nyomozott s gyanuja az említett házakban lakó Durda József, Sándor és János testvérek ellen irányult, kiket az esetre nézve külön-külön kikérdezett, de azok tagadták, hogy ők lettek volna a támadók s teljesen egyformán beszétek, de a gyanut magukról teljesen elhárítani nem tudták. A járőr látva, hogy három csendőr kevés az eredmény biztosításához, ami még akkor kétes is volt, az esetről távirati jelentést tett a miskolczi csendőrijáráparancsnokságnak a attól csendőrök összpontosítását kérte, egyben jelezte, hogy a tettesek ismeretlenek.

A távirat vétele után a helyszínére mentem, egyidejűleg intézkedtem, hogy a dícsgyőri és dícsgyőrvágyán ősről is 2—2 csendőr odaküldessék. Az említett két ősről odarendelt csendőrök 17-én este 9—10 óra közötti időben érkeztek Sajóvámosra, a mikor is az ott levő Balogh őrmester jelentette a nyomozás eredményét.

Mánap 18-án reggel, vagyis az eset megtörténte után következő harmadik napon a helyszíni szemle meg-ejtésekor azt tapasztaltam, hogy az előbbi járőr helyes nyomon van s így ez irányban folytattam most már nagyobb erővel a nyomozást.

A nyomozás folyamán Cziczó János éjjeli őrtől megtudtam, hogy az eset történetkor a Durda testvérek lakásával szemben levő ház előtt Tóth Sámuel sajóvámosi lakossal találkozott, ki egy előtte ismeretlen katonával beszélgetett; majd pár perczel később Durda Józseffel, ki azt kérdezte tőle, mi volt az a zaj kint az utcán.

A Cziczó éjjeli őrtől által mondottakra nézve a járőr kikérdezte Tóth Sámuel, ki tekintettel arra, hogy a Durda testvérekkel jó viszonyban volt, nem akart tudni az esetről semmit, csak annyit ismert be, hogy egy őrsvezető katonával beszélte, de annak nevét nem akarta megmondani, bár — mint később kiderült — tudta azt, Durda József pedig tagadta, hogy ő az éjjeli őrtől találkozott volna s azt állította, hogy anyóca csüreből aludt.

Járőr ezután a szobán forgott őrsvezető kiléte után

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmarkosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozól ingy. postai szállítá.

A gyermekvédő liga elnöke és igazgatója: Gróf Edelsheim-Gyulay Lipót és dr. Karsay Sándor.

Virág-áruló hölgyek a Kossuth Lajos-utca elején.

A budapesti gyermeknapról.

puhatólt és sikerült megállapítani, hogy az nem lehetett más, mint Dudás János, ki szállásáról szintén kieszökött. Ez eleinte tagadta, hogy tudna valamit az esetről, később azonban, midőn Cziczó és Tóthtal felismerés végett szembesítettem, beismerte, hogy ő volt az, a ki Tóthtal beszélgetett, valamint azt is, hogy hallott lármát Durdaák háza előtt, de a nagy távolság és sötétség miatt nem látott semmit. Előadta még, hogy a mikor Tóthtal beszélgetett, egy előtte ismeretlen ember ment előttük, kinek Tóth azt mondta „János bácsi menjen csak haza, valami zaj van maguk előtt”.

Ezek után ismét Tóth Sámuelét kérdezte ki a járőr és pedig arra nézve, hogy ki volt az az ember, kit ő János bácsinak nevezett. Azt felelte, hogy nem emlékszik rá s nem is tudja, hogy egyáltalán valakit az őrvezető otlételekor megszólított volna. A járőr most már tisztában volt a helyzettel s bizonyosra vette, hogy az nem lehetett más, mint Durda János, s így Tóthhoz ily értelemben intézett több kérdést, a mikor is ez ellentmondásokba keveredett és beismerte, hogy csakugyan Durda János ment el előttök a jelzett időben. Később beismerte, hogy Durda József és Cziczó éjjeli őrrrel is beszélt és hallotta, hogy az éjjeli őr Durda Józsefnek mondta, hogy egy bakát halva talált az utcán.

Járőr ezek után a gyanúsítottakat, majd hozzátartozóikat kikérdezte, kik mindent tagadtak és mivel az eset megtörténte óta már 46 óra telt el, s összebeszélésre elég idejük lévén, mindannyian egyformán beszéltek és tanukkal igazolták, hogy abban az időben mindannyian különböző helyen voltak.

Mindezek daczára mindhárom gyanúsított lakásán házkutatást tartottunk, mely alkalommal Durda József lakásán egy felöltőt találtunk, melynek előrészen vérnyomok voltak s a melyre nézve Durda József azt adta elő, hogy orra vére folyt s attól lett a felöltő véres.

Mintán a kikérdezés folyamán előadottakból feltehető volt, hogy a gyalogosok csakis az erőszaknak engedtek és védekeztek, így feltehető volt az is, hogy támadóikat megsértették, úgy a gyanúsítottak mint hozzátartozóikon személymotosztást foganatosítottam, mely fényes eredménnyel járt, a mennyiben Durda Sándor neje bal alsó karján egy vágásból eredő 6 cm. hosszú frisse sebet találtam. A sérülés hol, mikor és mivel történt okozására nézve nevezett nőt kikérdeztem, de ez sirva fakadt, és a feleletet megtagadta.

Ezután Durda Józsefet kérdeztem ki, a ki látva, hogy tagadásával czélt nem ér, némi vonakodás után előadta, hogy azt az egyik gyalogos ejtette említett nön, majd a bizonyítékok sulya alatt beismerte, hogy a caelekményt ő testvérei és hozzátartozói követték el.

A kiderített tényállás a következő:

Múlt év augusztus hó 16-án éji 10—11 óra között, mikor a korcemából Durda József hazafelé ment, látta, hogy János nevű testvérenek az udvarra nyíló ablakánál két gyalogos áll s az ablakon zörögnek; majd ballotta, a mikor öccse felesége az ablakon kiszólt s a gyalogosokat figyelmeztette, hogy menjenek dolgukra, ne szemtelenkedjenek. Egyedül lévén, nem mert a katonákhoz szólni, hanem beszólt a szomszédban lakó öccséhez, Durda Sándorhoz és hívta azt, hogy a két gyalogost kergessék el. Erre mindketten János testvérük kapujához mentek és a két gyalogost kérdőre vonták és követelték, hogy oldalfegyvereik számát mutassák meg.

A gyalogosok erre szuronyaikat hánylúkból kihuzva s azzal maguk előtt hadonázva menekülni igyekeztek, de abban őket megakadályozták, miközben Durda Sándor nejét az egyik gyalogos karján megvágta. Ekkor

érkezett oda János testvérük, kit Tóth figyelmeztetett az előttük levő zajra s így hárman, a két gyalogost lefegyverezték, majd a tőlük elvett szuronynyal feléjük szurtak, miközben Sándor az egyiket megszurta, míg József a másikat száján és fején megütötte. A gyalogosok ekkor futásnak eredtek, ők pedig Sándor testvérük. höz betértek, hol annak felesége karján ejtett sebet bekötötték, majd azon tanakodtak, mit tegyenek a szuronyokkal. Ekkor még nem tudták, hogy az egyik gyalogos meghalt.

A mint a szobában tanácskoztak, kint az utcán zajt hallottak; annak okát megtudandó, Durda József kiment s a velük szemben lakó Tóthtól, ki egy őrvezetővel beszélt, kérdezte mi volt az a zaj kint az utcán; az őrvezető ekkor elment, majd odaérkezett Cziczó éjjeli őr, ki ujságotla, hogy egy gyalogost az út közepén halva talált.

Ekkor Durda József visszament Sándor öccsére lakására, hol közölte azokkal a gyalogos halálát. A történet fölött tanácskozva elhatározták, hogy tagadni fognak s megállapodtak, hogy miként fognak beszélni, majd elhatározták, hogy a szuronyokat elrejtik, miket József magához vett s azokat a falu szélén levő templom körüli eleven kerítés közé rejtette, majd mindannyian lefeküdtek s másnap, mintha misem történt volna, ki szokott teendője után látott.

Ez a rövid tényállás, minek kiderítése s a szuronyoknak a jelzett helyen való feltalálása után tettesek a miskolczi kir. ügyészségnek, a beszerzett bünjelekkel együtt átadattak.

Az elmondottakból látható, hogy mily nehéz a nyomozó csendőr helyzete s mily alaposan kell fontolóra venni mindazt, a miket mondanak, hogy a szándékosan vagy jóhiszeműen elferditett bemondásokból a tiszta igazság kideríthető és a tettes az igazságszolgáltatásra hivatott hatóság elé állítható legyen.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A vadállatok szelidítése.

Sokan azt gondolnák, hogy a fogságban született állatokkal könnyebb elbánni, pedig az állatszselidítők jobban szeretik a felnőtt korokban befogott vadállatokat. Egy vadállatnak, mely a szabadságot élvezte, a természete egyenesebb, őszintébb, mint annak, a melyik mindig csak vasrácsok mögött nevelkedett. Fialat tigrisek, ha fogságban nőttek fel, védekeznek az első lezkealkalmával kapott ütések ellen, míg az erdőből hozott tigrisek a fájdalom hatása alatt meglapulnak és összehúzzák magukat.

Bostok, a híres állatszselidítő, kit a sokat emlegetett Konzul majom révén sokat emlegettek, mint szaktekin-tély érdekesen nyilatkozik ebben a kérdésben. Az engedetlen gyermeket meg kell büntetni. Uralkodniuk kell az állat felett; kell, hogy az féljen tőlünk, de nem szabad ok nélkül kegyetlenkednünk vele.

Az állat természetét kell kitanulnunk. Ha a bestia mogorra és rosszindulatú, akkor minden eszközzel érté-sére kell adnunk, hogy az ilyesmit nem tűrjük el. Félnie kell a szelidítőtől, különösen pedig tudnia kell, hogy az nem fél őtől. Fialat tigrisnél vagy oroszlánnál az első dolog legyen karmait levágni, hogy meg ne sebezhesen. Eleinte szájkosarat is lehet alkalmazni.

Feltás a Váci-utcában.

Úri kintornások.

A budapesti gyermeknapról.

Már kifejlett vadállat nehezen szelidíthető. A szelidítőnek folyton vele kell lennie. Ezt egy félretolható falakkal bíró ketrecz teszi lehetővé. A tigris vagy orosz-lán visszahúzódik az embertől egész a ketrecz faláig. A szelidítő ostorral és vaktöltésű piasztolyokkal lép a ketreczbe. Biztonság kedvéért egy pár golyóra töltött piasztolyt is dughat az övébe.

Az orosz-lán, az állatok királya, hamar letörik. Hét-nyolcz leczke után belátja, hogy minden rakoncátlan-kodása czéltalan. Karomnélküli lábával nem sok kárt tehet tanítójában, a nyakára kötött örv pedig, melynek láncaát a ketreczen kívül álló szolgák tartják, nem engedi, hogy ráveesse magát. A vizilórkötés vérese basogatja szívós bőrét, a piasztoly vaklövési pedig halálra rémítik.

A tigris és az orosz-lán is megérti nevét, ha a jellemző szótagot kellőleg hangsúlyozva ejtjük ki; például Leoból „Leo, Romeoból „Itó” ejtendő hangsúlyozva. De bármilyen tanulékony és engedelmesek látszó is egy állat, mindig megtörténetik, hogy megtámadja a mestert. Már nem egy állateszelidítő halálát okozta a túlságos bizalom.

KÉPEINKHEZ.

A fővárosi gyermeknap.

Az elhagyott gyermekek száma igen nagy. — Elhelyezésük, eltartásuk és neveltetésük rengeteg pénzhez kerül, ugy, hogy a mindenfelől amugyis túlságosan igénybevevett államkincstár nem fordíthat az üdvös czélra megfelelő összeget. A társadalom tehát segélyre sietett az államnak és az elhagyatottaknak. Még 1906. évben Kélsheim Gyulay Lipót gróf elnöklése alatt, a főrangú vilá hölgyeiből „Országos Gyermekvédő Liga” alakult a „Mentsük meg az elhagyott gyermekeket” jelszó alatt országos mozgalmat indított a társadalom körében, hogy azokat az elzúllott, hűnbesodort, testileg-lelkileg megmélyezett, elhagyott apátlan, anyátlan gyermekeket, akik másként nagyobbbrészt már kiskorukban, elpusztulának, vagy a társadalom kárára nevelkednének fel, az állam hozzájárulásával és a társadalom játékonny adományaiból megfelelő elhelyezésben, ellátásban és nevelésben részesítvén, a társadalomnak megmentse.

S hogy e nemes törekvés sikeresebb legyen, a Liga úgynevezett gyermeknapokat rendezett a már jó előre plakátokon felhívta a nagy közönséget, hogy e nemes czélra szánt filléreit, a gyermeknapokon az tizletekben a az utcákon úríbhölgyek felügyelete alatt felállított zárt urnákba adja össze. S a nép elfogadta az adakozásra való felhívást és a mult évben már 2247 város és község tartotta meg a gyermeknapot. De talán legkiválóbbnak voltak ezek között a budapesti gyermeknapok. Magánosok, kereskedők, iparosok, gazdagok és szegények egyaránt, valóságos versenyre keltek a nemes czél érdekében a uton, utcásarkokon, tereken és az tizletekben gyűjtést rendeztek; kabareténokosok dalaival és fonográfok zenéivel gyönyörködtették az utcákon beláthatatlan sorokban végig húzódo közönséget, a melytől — 1906. év óta a fővárosban és vidéken — a már ismételt megtartott gyermeknapokon több százezer korona adományt szedtek be az elhagyatottak számára.

A jelen számunkban közölt képekben a f. év április 1-én és 2-án tartott gyermeknap gyűjtés egyes kiemelkedőbb mozzanatait mutatjuk be a vásárlóknak.

HIREK.

Tisztek nősülési ügyeire vonatkozó kézikönyv. Gerő Gyula m. kir. honvédelmi miniszteriumba beosztott m. kir. honvéd ezredes-badbíró, kinek jeles tollából a katonai bíraskodást érintő több mű forog már közkezen, ismét egy könyvet bocsátott a könyvpiacra. A könyv német nyelven a következő czim alatt jelent meg: „Verfahren in Heiratsangelegenheiten der Offiziere und Beamten des k. u. k. Heeres, der k. k. Landwehr und der k. k. Gendarmerie”. E könyv kiülömben, a melynek ára 3 korona és a budapesti Grill Károly-féle könyvkereskedő czégnél kapható, nem új, a mennyiben ezuttal a negyedik kiadásban jelent meg, a mely körülmény élénken igazolja a mű használhatóságát és nagy k resletét. Szerző különben a m. kir. honvéd és csendőr tisztek és tisztviselők számára is irt egy hasonló tárgyú könyvet „A m. kir. Honvéd és Csendőr tisztek nősülési ügyei” czim alatt, a mely értesülésünk szerint szintén negyedik kiadásban már a napokban megjelenik.

Egy gyújtogató öngyilkossága. Nyiri Gáspár, gyújtogató büntetvével terhelt egyén április 6-án a bihar-megyei Berekböszörmény községben a mezőkeresztesi örs egy járőre által elzetes őrizetbe vétetvén, kikérdezése közben természeti szükségét végzendő az árnyékszékre bocsátását kérte, a mi neki megengedtetvén, Nyiri a községháza udvarán levő árnyékszék ajtaját boltírről elreteszelve, az ajtó kilincsére felakasztotta magát, s míg az ajtót az örködő Andruska János csendőr rátörte, meg is halt.

Támadó cigányok. Németh József és Pachinger János neczpáli különítménybeli csendőrökből állott járőr, egy lopási eset nyomozása közben f. é. április 8-án, kikérdezés végett több cigányt kísért Neczpálon a község-házához. A kikérdezés folyamán Németh József csendőr a már kikérdezett Koncek Mihály cigányt a szobából az udvarra kísérte; az udvarra érve, Koncek Mihály cigány egy követ ragadott fel s azzal Németh csendőrt meg akarta ütni. Németh csendőr támadója ellen, mielőtt az őt megütötte volna, egy szuronydöfést intézett s azt jobb mellen szurva súlyosan megsebesítette. Ezt látva az udvaron levő 18 tőnyi, kikérdezés végett összeretelt cigánycsoport, köveket rögadtak s a járőrt megtámadva, dobálni kezdtek. Németh csendőr a támadással való felhagyásra ismételtlen eredménytelenül felszóltott tömeg főczinkosára, Koncek József cigányra egy lövést tett, ki fején találta, azonnal meghalt. A támadással, a fegyverhasználat után felhagyott cigányok a járőr által elfogattak és a bíróságnak átadattak.

Elhalálozás. Bocskor János járásörmester, nagygimándi járásparancsnok április 4-én Nagygimándon meghalt. Hült temetés, a hozzátartozói és bajtársai részvételével, április 6-án helyezték a nagygimándi temetőben a római katolikus vallás szerzetésű szorint örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Kérelem. Ernst Ferencz cz. örevezető, ki a háromszékmegyei Málnás községben állomásozik, kéri a VI. számú csendőr körület állományába tartozó Bráz vagy Brár Károlyt, hogy czimét vele közölje. — Nemes Lajos próba csendőr cz. örevezető, ki Henkeres községben állomásozik, kéri Onicza János, próbacsendőr cz. örevezetőt, ki folyó évi márczius hó 1-én mont ki a debreczeni tanoasztályból, hogy lakezimét vele tudassa.

Énekesek kocsija.

A budapesti gyermeknapról.

KÜLÖNFÉLÉK.

Japáni nyalánkságok. A khinaiak nagyon szeretik a finom nyalánkságokat, a kutya-pecsenyét, czápa-úszót, tengeri uborkát, selyembernyót s állítólag a földi gilisztát is, de nyalánkság dolgában a japánok se maradnak el. Tinano tartományban, a hol nagyon ritka a hús és hal, békacszombon kívül kigyót és gyíkot esznek, szegényebb parasztok pedig áskával is megelégszenek, melynek fejét és lábát eldobják. Japánország némely vidékén nagyon szeretnek egy üregekben lakó mébfajt s ennek lárváit sboja-mártással leöntve s cukorral be-főzve leolmozott bádogszelenczékben mint kiváló nyalánkságot küldözgetik szét a kereskedőknek. A japán konyha étlapján szerepel még balféle tengeri és két-féle édesvízi áleza, melyek teljeseen szárított állapotban 25 százalék fehérnyét tartalmaznak. A japánok a bájos cserecsznye- és krizantémum virágot ólelmiszernek is használják; a cserecsznye-virágból teát ezürnek, a krizantémum virágát pedig salátának eszik. Mi a gyökeres főzélékek közül csak a spárgát meg a répát ismerjük, míg a japánok vagy húszt ilyenféle növényt esznek. A bambusz fiatal hajtása európaiaknak is annyira izlik, hogy szívesen vennék, ha a főzéléket Európában is meghonosítanák.

Hogyan támad a divat. Tudnivaló, hogy a divat igen sokszor valamely fejedelmi vagy hercegi személy testi hibájának eltitkolására szolgált és a cél szerint igazodott. Például a vállmagasságban való kőszorítás divatja egy herceglisasszonytól ered, a kinek kelése volt a hóna alatt; vagy a krinolin, a mely egy szép császárné érdekes állapotának eltitkolására szolgált. — A hegyesorrú czipők divatját ama büsdaganatnak köszönhetjük, a mely Anjou grófjának, Geoffroy Platta-

genotónak lábát éktelenítette. A hegyesorrú czipők azonban nagy feltűnést keltettek; valamelyes módosításról kellett tehát gondoskodni; annyira fölbajtották tehát a czipő hegyét, hogy azt egy lánczocska segítségével a térdhez lehetett erősíteni. Elképzelhető, mekkora csónakok voltak az ilyen czipők; mint valami miniatür hadiflotta, terpeszkedett az ilyen czipők sokasága az utcán. Törvényt hoztak tehát, melynek értelmében joguk van a hercegeknek a czipő orrát harmincz, a nemeseknek tizenöt s a polgároknak hót és fél büvelyknyire megnyujtaniok! Minden más ember amúgy is mezitláb járt; ezekre tehát nem vonatkozott a törvény. A nők mindig kerülték a feltűnést a czipőviseletet illetőleg; a régi asszonyok lábbelije többé-kevésbé olyan volt, mint a mai hölgyeké. Mindössze arra törekedtek, hogy minél piczinyebbnek tűnjék föl a lábuk. Amerikáé az érdem, a miért a szélesorrú czipővel megváltotta a sokat nyomorgatott lábakat a szűk czipők okozta kinzenvedésektől!

A fölfedező őszvér. Egy newyorki njság érdekesen írja le, mikép fedezett fel egy őszvér egy rézhányát a mely húsz év óta 11 millió dollár hasznot hajtott. 1885. év szeptemberében bosszú vándorlás után Ibdaho begyein át Mrab városába jött Kellog nevű öreg ember. A városban elvégezte dolgát s egyik társával folytatta utját Ibdaho begyei között. Barangolásuk közben egy őszverre akadtak. Az őszvért megfogták s az egyik fához odakötötték, ők maguk pedig, mint-bogy délre járt az idő, ebédhez ültek. A tikkasztó forró-ságban legyek szálltak az őszverre, a mely védekezni próbált; egy erősebb csipére pedig lábával toppantott. Tompa érczhang hallatszott a toppanás nyomán. Kellog lehajolt s megvizsgálta a földet, a melyen az őszvér állott s nagy csodálkozással vette észre, hogy a földön

rézerek láthatók. A felfedezésnek megörülve, visszatért társával a városba s ott felhívta az illetékes körök figyelmét az új rézbányára. Természetes, hogy felfedezéseért nagy díjat kapott.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálatlalt ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vételezzék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

B. csendőr Igazjecz. Az ügy még rendezés alatt áll, tehát arról nyilatkozni az időszerint nem áll módunkban. Leveleink egyéb tartalmára válaszunk a következő: nőstülés ezéjából kilépni és pár hónap elteltével visszajönni, most, midőn ezt egy miniszteri rendelet kivételosen lehetővé teszi, nem férhis gondolkodás a egy rendelet különben méltányos és nemes intentióját így kibaszálni nem lehet s az Önnek nem is fog sikerülni. Miért nem kér Ön nőstülési engedélyt? Ha érdemes rá, megkapja kilépés nélkül is.

Dinamócsel. Az a kérdéses 1 korona igazságsági általános ezimen illetékos.

K. J. II. I. Az 1889. évi május 27-én 27061. sz. a. kiadott pénzügyminiszteri körrendelet értelmében a vasuti örök használatában levő a tisztán csak az élet és vagyonbiztonság őrzésére rendelt, vadászatra nem használt. fegyverek adómentességéről intézkedik, a miből önként értendőik, hogy az ily egyének vadászatra ha znált fegyverei adókötelesek. 2. Ily aprólékos kérdéseket válaszra nem méltatunk.

Keménytelen. A bíróság méltól függ. Van rá eset, hogy igen, de az ellenkezője is megtörtént már. Az ítéletnél mindig a mellékkörülmények is nagy szerepet játszanak; azokat Ön nekünk nem írta meg, tehát nem is várhat határozott választ.

Torontálmegyei főrekvő. Helyeztke miatt nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hosszabb fejtegetést közreadhassunk.

B. L. örv. Jóka. A kérdés eldöntésére nem vagyunk hivatva, van valami a dologban. Kérje, nincs kizárva, hogy megkapja.

Aggódó. Lapunk f. évi 14. számának borítékáján közölt hirdetés olg arra, hogy ne aggódjék.

Figyettes. Minden őrsparancsoknak és csendőrnek tudnia kell s Önök is tudják; okosabb dolgot vitatkozzanak.

G. J. Nyugodt lehet; az intézet anyagilag jól áll, nincs műlő tartania.

28. Felülvizsgálat esetén mindenkor, máskülönbén csak 5 évi vizsgálat után.

Kíváncsi. 1—2. Büntetőndő eseteikrnyent nem képez. Károult a bíróságnál bizonyos visszahelyezési kéresemet nyújthat be.

Élethiztonítás. Utóbbi időben mindinkább fordulnak hozzánk az az a kérdésnek, vajjon egyik vagy másik élethiztonítását intézet megbízható e vagy sem? Daczára annak, hogy minden egyes kérdésnek utónna járunk a olvasóinknak a kellő felvilágosítást mindenkor megadjuk, azt tanácsoljuk, hogy az élet és baleset biztonításokat mindig csak az általánososan ismert a jó hírnevű régi részvénytársaságokkal kössék meg, hogy a — sajnos — elég gyakran előforduló károsadásokat elkerüljék.

C. A. csendőr. Nagyon óatosan kell eljárni. Ha az inkriminált kifejezés az vizgatás fogalma alá esik, akkor feljelentést kell tenni. Természetes, hogy ily hiányosan leirt eset minősítéskébe — felelősségünk tudatában — nem bocsátkozhatunk.

HIVATALOS RÉSZ.

Örsáthelyezés.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület kaasai szárnyának területén fekvő Komját közneghben elhelyezve volt örs 1909 ápr. 1-ével Tornanádaskára helyzetetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi márczius hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Spalla Aurél, m. kir. VII. sz. csendőrkerületbeli századosnak, sok évi igen eredményes szolgálatai elismerésül a *Ferencz József-rend lovagkeresztjél* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1909. évi márczius hó 14-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Bognár Jakab, m. kir. VI. sz. csendőrkerületbeli járásörmesternek egy veszélyes gonosztevő elfogása alkalmával tanusított halált megvető, vitéz magatartásáért az *arany érdemkeresztel* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Beosztatott:

1909. évi április hó 1-ével:

Borisz Árpád, a III. számú csendőrkerületnél törzstiszti teendőkkal megbízott százados, kerületénél létszám felett való vezetése mellett osztályvezetőhelyettesi minőségben a honvédelmi miniszterium 16. osztályának állományába.

Áthelyezettettek:

1909. évi április hó 16-ával:

Bertalanffy Dező zászlós, a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományából, a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományába.

1909 április 1-ével:

Németh Ferencz járásörmester, a IV. sz. csendőrkerületből a III. sz. csendőrkerülethez.

Kovács Albert járásörmester, az V. sz. csendőrkerületből a II. sz. csendőrkerülethez.

Zalavári István járásörmester, a IV. sz. csendőrkerületből a III. sz. csendőrkerülethez.

Herlitska Venczel járásörmester, az V. sz. csendőrkerületből az I. sz. csendőrkerülethez.

Nyusztl Ambrus járásörmester, a VI. sz. csendőrkerületből a IV. sz. csendőrkerületbe.

Somogyi István járásörmester, a IV. sz. csendőrkerületből a VI. sz. csendőrkerülethez és

Rudolf Rikárd Ottó járásörmester, a IV. sz. csendőrkerületből a VI. sz. csendőrkerülethez.

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárkól 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és börtmentis kold

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

DÉRY EDE kerékpár és varrógép nagyraktár **SZEGED.**

A tényleges szolgálati állományba felvétetik:

1909. évi május hó 1-ével:

Földi Pál, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli vára-
kozási illetékel szabadságolt járásörmester, az új-
lag megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint
„szolgálatképes”.

Nyugállományba helyeztetik:

1909. április 1-ével:

Barany Balint m. kir. VIII. sz. csendőrkerületbeli
járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye
alapján, mint „rokkant mindennemű népfelkelési szol-
galatra is nem alkalmas”.

Választott lakhelye: Székelyhid.

Okirattal megdicéztettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur rendeletére, a m.
kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Schuller Mihály törzsörmester számvivőségi segéd-
munkás, 20 évet meghaladó időn keresztül különféle
szolgálati állásokban kifejtett buzgó és eredményes tevé-
kenységeért.

Csekne Károly törzsörmester, pótszárnybeli segéd-
munkás, 20 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt
kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Nagy Miklós járásörm., *Albert János*, *Tóth János*,
Farkas Sándor, *Bokor Mózes* őrsz. ez. őrmesterek,
Gál József, *Forika Péter*, *Doba Mihály* ez. őrsvezető
II.-od altisztek, *Szimpi Károly* csend. ez. őrsz., *Csergő*
Péter, *Malinás János* csendőrök és *Kósa Jáchim* őrsz.
a közbiztonsági szolgálat terén az 1908. év folyamán
kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért.

Pap István őrsvezető ez. őrmester, 11 évi csendőr-
ségi szolgálata alatt a közbiztonság terén, valamint
általánoságban minden irányban kifejtett igen tevé-
keny és eredményes működéséért.

Babos István ez. őrsz. II.-od altiszt, *Olvász Gábor* és
Jakab Lajos csendőrök, mert csendőrségi szolgálatauk
alatt a közbiztonság terén oly buzgó és fáradtatlan
működést fejtettek ki, a mely igen számos büntett, vét-
ség és kihágás kiderítését eredményezte.

Orbán János járásörmester, 19 évet meghaladó
csendőrségi szolgálata alatt, mint őrs- és járásparancs-
nok ugy a közbiztonság terén, mint általában minden
irányban kifejtett eredményes tevékenységeért.

Waller Károly őrsvezető ez. őrmester szárnységéd-
munkási minőségben éveken át tanúsított lankadatlan
szorgalom, pontos működése, megbízhatósága, valamint
teljesen kifogástalan magaviseletéért.

Debreczeni Sándor járásörmester, *Lucze Sándor* őrsz.,
Solkoly János, *Péter Lőrincz*, *Csiszér Albert* csend. ez.
őrsz., *Bajta József* csendőr, *Kalomán János*, *Cserb*
Géza, *Csiki Domokos*, *Menyhárt Ferencz*, *Pérsök*
Ferencz csend. ez. őrsz., *Kiss Domokos* őrsz. ez. őrm.,
Balk István és *Tegző Ferencz* ez. őrsz. II.-od altisztek
a közbiztonsági szolgálat terén az 1908. év folyamán
kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért.

Boló Ferencz őrsvezető, várfalvi őrsparancsnok az
őrskerületben mult év folyamán előfordult család, gyuj-

togatás és nagyobb mérvű lopás tettesének kiderítése,
elfogása, illetve feljelentéseért s általában a mult év-
ben kifejtett és 29 büntett, vétség és 27 kihágás ki-
dörítésében nyilvánult tevékenységeért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Bende Lajos őrm. a közbiztonsági szolgálat terén ki-
fejtett buzgó és eredményes tevékenységeért, őrsének
kifogástalan vezetése és rendben tartásáért, valamint
alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért.

Kósa József őrm., *Tóth Ferencz* ez. őrm. és *Szász*
András őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén hosz-
szabb időn át kifejtett buzgó és eredményes tevékeny-
ségükért, őrsaiknek pontos vezetése és rendben tartásáért,
nemkülönbön alárendeltjeiknek helyes befolyásolásáért.

Márk Albert csendőr ez. őrsvezető a közbiztonsági
szolgálat terén hosszabb időn át kifejtett lelkiismeret-
tes és eredményes tevékenységeért és jó magaviseletért.

Nyilvánosan megdicéztettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Balázs Antal csendőr, *Baricz Imre* csend. ez. őrsz.,
Csiszér Menyhért ez. őrsz. II.-od altiszt, *Úrsucz Szilárd*
csend. ez. őrsz. és *Lőrincz Sándor* csendőr, mert a
közbiztonsági szolgálat terén az 1908. év folyamán
dicséretes tevékenységet fejtett ki.

Végh József ez. őrsz. II.-od altiszt a közbiztonsági
szolgálat terén az 1908. év folyamán kifejtett és szá-
mos büntett, vétség és kihágás felderítését eredménye-
zett dicséretes működéséért.

Kelemen Miklós, *Fübián Lőrincz* és *Vajda Sándor*
ez. őrsz. II.-od altisztek, mivel 6, 9, illetőleg 7 éven
felüli csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonság
terén kiválóan buzgó és eredményes tevékenységet fej-
tettek ki.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Jáni Tivadar ez. őrsz. a közbiztonsági szolgálat terén
kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért, nem-
különbön alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért.

Gyergyi József csend. ez. őrsz., *Bucsi Ferencz*,
Bartók Miklós és *Cserenti Sándor* csendőrök, a köz-
biztonsági szolgálat terén kifejtett lelkiismeretes és
eredményes tevékenységükért és jó magaviseletükért.

Eldőléptettek:

1909. évi április hó 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Temesi István, *Énckes István*, *Matyas Károly*, *Fejes*
Gyula, *Menyhárt István*, *Csiki Mihály*, *Baronits Jó-*
zsef és *Mészáros Gyula* I. őrsvezetők ez. őrmesterekké;
továbbá:

Jank József és *Felber Elek* ez. őrsvezetők, őrsveze-
tökké; végül

a megfelelő eredménnyel letett altiszti vizaga után

1909. évi március hó 30-ával:

Selmezi Pál, *Mészáros Gyula* II., *Brumár Miklós*,
Czifru Ferencz, *Janka József*, *Szűcs Sándor*, *Havasi*
János, *Kiss József*, *Koromzai József*, *Góttl Mátyas*,
Kenyherő Ernő, *Komutbauer Gyula*, *Farkas Balázs*,
Bálint György és *Paksi József* csendőrök, *Adamik*
Gáspár, *Farkas József* IV., *Tóth Lajos* III., *Beller*
Mihály, *Boledi István*, *Sárkány István*, *Lengyel Ká-*

Brucker Győző Nándor és Társa

órák, ékszerész.

GYÖR 33. sz.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve
küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékemet.
Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás.
☞ Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással. ☞

roly, Kovácsik János, Milana Márton, Lazistyán János, Moraskó Gyula, Péntek László, Szolnoki János, Olejka János, László József, Sztrétye Demeter és Szalai Imre esendőrz. örevezetők, címzetes örsvezetőkké.

Névváltoztatás.

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Piroska Vazul cz. örmester vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 febr. 26-án 5551/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Piroshá”-ra változtatta.

A m. kir. VI. sz. esendőrkerület állományában:

Szlabey Pál esendőrz vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 február 25-én 21372/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Szilvási”-ra változtatta.

Mikulek Károly esendőrz vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 márczius 3-án 16842/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Molnár”-ra változtatta.

PÁLYAZATOK.

Egy hivatalozolgai állás a kecskeméti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz, esetleg természetbeni lakás. Ruhajuttatmány 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kecskeméti kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi április 20-ig.

Egy őrnöki állás a nagybecskerekeli kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 500 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német, szerb és román nyelvek ismerete. Négy középiszkolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagybecskerekeli kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi április hó 20-ig.

Egy őrnöki állás a tokei királyi járásbírószéknél. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 700 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyváradai kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi ápr. hó 27-ig.

Egy hivatalozolgai állás az aradi m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 320 korona. Ruhajuttatmány 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az aradi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1909. ápr. 30-ig.

Egy irodatiszti állás a győri m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar

nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. Kérvények a győri m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1909. évi április 30-ig.

Egy harmadosztályú hivatalozolgai állás a sárbogárdi királyi járásbírószéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 100 kor. Ruhajuttatmány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székesfehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1909. május 6-ig.

Egy hivatalozolgai állás a m. kir. zálogházaknál Budapesten. Fizetés 700 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhajuttatmány 100 korona. 100 korona tüzfajárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a m. kir. zálogházak igazgatóságához Budapest, IX. Kinizsy-ut. 2. 1909. május 2-ig.

Egy hivatalozolgai állás a miskolci kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 320 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1909. május 12-ig.

A bustyaházi m. kir. erdőhivatal kerületében:

Két első osztályú, egy másodosztályú erdőaltiszti, előléptetés esetén egy segéderdőri és két, esetleg három másodosztályú erdőlegényi állás. Az I. és II. osztályú altiszti állásoknál fizetés pótlékkal 1000 korona, illetőleg 700 korona. Mindkettőre nézve természetbeni lakás vagy ennek hiányában törvényszerű lakbér és lakbérpótlék és egyéb rendszerezett mellékletmények. Az erdőlegényi és segéderdőri állásoknál 600, illetőleg 700 korona szegődménybér. Mindkettőre nézve természetbeni lakás vagy annak hiányában törvényszerű lakbér és lakbérpótlék és egyéb rendszerezett mellékletmények. Jó látó- és halló-képesség igazolása. Magyar nyelv szóban és írásban. Az altiszti állásoknál szakvizsga. Kérvények a bustyaházi m. kir. erdőhivatalhoz 1909. május hó 15-ig.

Egy rendőrbiztosai állás Pécs szab. kir. városnál. Fizetése 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Egyenruha. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. Kérvények Pécs szab. kir. város polgármesteréhez 1909. évi április hó 25-ig.

Egy őrnöki állás a pestvidéki királyi törvényszéknél Budapesten. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. — Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pestvidéki kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi április 22-ig.

Egy őrnöki állás a karánsebesi kir. járásbírószéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiszkolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Gépirásban való jártasság. Kérvények a karánsebesi kir. törvényszék elnökéhez 1909. április 24-ig.

Egy hivatalozolgai állás a mezőkovesdi kir. járásbírószéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1909. április 22-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, íráskönyvek és írószerek dus választékban.

Ajánljuk a 112 jelzetű Ügyviteli szabályzat kivonata legújabb kiadását, ára 30 fillér. Honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága által 11.012 eln. sz. alatt elrendelt lakezimentudakozódásokra való úrlapok kaphatók raktárunkon darabonként 1 fillér árban.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

FLÓFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Lélektani jelenségek megfigyelése és felhasználása a bűnügyi nyomozásoknál.

Irta: *Virágh László* csendőrszázados.

Az ember idegrendszere az élő lények között a leg-
tökéletesebb. Minden csekély behatás az ember ideg-
rendszerére elégséges, hogy bizonyos érzést váltson ki.

Az idegrendszer ezen érzékenysége nem minden em-
bernél egyforma. Az egyiknél erősebb behatások is csak
kisebb megrázkódtatást (reactio) gyakorolnak, míg a másik-
nál kisebb behatás is nagy reakcióval jár.

Az ép idegzetű ember azon hullámokat, melyeket az
ily behatások előidéznek, rendszerint sikeresebben képes
mederben tartani, vagy korlátozni, mint a beteges, gyenge
idegzetű.

Mindenesetre befolyással van az idegrázkódtatás kor-
látozására a megszokás úgy, mint az önmérséklésre
való törekvés mindaddig, míg az idegrendszer betege-
ges elváltozásai el nem barapódnak.

Innen van, hogy egy magán ember, ha táviratot kap,
azonnal izgatott lesz, nyilván azért, mert távirattal
ritkán keresik fel, s ha ez megesik, vele jár, hogy nem
közömbös, tehát vagy örömet, vagy bánatot okozó hirt
hallhat, míg az a hivatalnok, kereskedő, a ki igen gyak-
ran kap táviratot, s ez nála úgyszólván mindennapos,
bivatalával, foglalkozásával járó dolog, közönyösen veszi
a táviratot, mert *megszokta*.

Ha valaki felfedezi, hogy házatáján betöréses lopás
történt, lelkendezve, lélekszakadva fut a rendőrséghez,
vagy csendőrséghez, mert ez neki nem mindennapi, bajt
okozó jelenség, míg a rendőr, vagy csendőr, ha e hirt
hallja, egészen közömbösen veszi a dolgot, legfeljebb
kíváncsisága ébred fel rája, mert *megszokta*.

Nem tévedünk, ha az idegrendszer reflexióinak meg-
nyilvánulását a lélek külső jelenségeinek tekintjük s ha
az idegrendszerre való behatásokat a lélekre irányuló
benyomásoknak tartjuk.

A lélekre való behatások az arcon, de különösen a
szemekon reflex-jeleket váltanak ki, melyek legna-
gyobb részét egy másik jelenlevő lélekre is hatást gyako-
rolnak.

„A szem a lélek tükré» közmondás eléggé megma-
gyarázza, hogy a szem és ennek következtében az arc
milyen viszonyban van a lélekkel.

A szív minden érzése: öröm, bánat, ijedtség, félelem,
aggodalom, ravaszság, gonoszság, kíváncsiság, ámulat stb.
mind a szemeken s ezek útján az arcon nyerne kife-
jezést s az arckifejezésnek minden jelenségeiből a
gyakorlott megfigyelő bizonyos szabatosággal képes
következtetéseket levonni.

Bennünket csendőrök ezen jelenségek igen közlől
érdekelnek, mert a bűnügyi nyomozások keretében létező
minden jelenség a rajtuk kívül álló polgárookra bizonyos
izgató befolyással, az idegrendszer, vagy mondjuk a
lélek nyugodtságának hullámzásba hozásával jár és
ezen hullámzások külső kifejeződését a szemek vagy ar-
con a legtöbbször sikerrel lehet felhasználnunk arra, hogy
célunk elérése érdekében helyes következtetéseket von-
hassunk le, sokszor igen fáradságos utánjárásoktól
kíméljük meg magunkat s a rövidebb uton érünk cé-
lunkhoz.

Szolgálatunkban igen jelentős szerepe van annak,
bogy mérlegelni tudjuk, hogy a kikérdezés alatt lévő
tanu, terhelt, gyanúsított állításai *valók-e*, illetve *valók-*
nak elfogadhatók-e, avagy a panaszos, sértett fél pana-
szai nem koholtak-e?

Jóllehet nem csalhatatlan a lélektani megfigyelés
rendszere sem, mert az a megfigyelő tapasztaltságának
mértvétel s a vele szemben lévő második egyén mivolt-
tától is függ, mégis sokszor leszünk abban a helyzetben,
bogy éppen a lélektani megfigyelés adja kezünkbe a
nyomozás fonalát és segít elő, bogy olyan dolgokat,
jelenségeket fedezzünk fel, melyek minden más mód és
eszköz felhasználása mellett sem kerültek volna nap-
fényre.

Ezért nem közömbös reánk nézve, hogy e lélektani
jelenségeket észrevenni, megfigyelni és basznosítani tud-
juk, avagy azokat teljesen figyelmen kívül hagyjuk.

Az embernek eddig ösmert öt érzéke arra való, hogy
a külbehatásokat felvegye és a felvétel szerveiként sze-
repelő szem, fül, orr, nyelv, ujjak, illetve bőr a velük
összeköttetésben lévő ezernyi apró idegszál révén az
agygyal mint az idegrendszer központjával s az öntuda-
tosság székhelyével, továbbá a szívvel, mely a vérkeringés
szabályozására és az érzéseknek a gondolatokkal
való kapcsolata kifejeződésének előidézésére szolgál,
közvetítes.

Innen van az, hogy valamely szerencsétlenség híre,

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón főm és jó hang-
szert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerteszti-
lóje. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom,
harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb. míg **Reményi** legújabb képes
árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, **Király-u. 58.**
Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe egyben és kettőben. Az összes hang-
szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön külön árjegyzék kerül.

az embert sikoltásra készteti és elhalványodását idézi elő; vagy az igen érzékeny egyéneknél valamely utómódon a szégyenkezés felkeltése az arcz elpírulását vonja maga után, a felgerjesztett harag az arcznak eltorzítását, a szemeknek vad villogását idézi elő; vagy egy tisztalelkű, mondjuk egyenes jellemű egyén szavai-ban való kételkedés, annak arczán a méltatlankodás kifejezését mutatja, a hazudozó ember, ha a hazugsága palástolására előhozott érvek megezáfolttatnak, zavarba jön a ezt arczkifejezésén, hebegésén, vagy hirtelen elhallgatásán észre lehet venni; a tilos utakon járó ember felfedeztetésekor pillanatnyilag megbökken, vagy ha oly egyénnel kerül szembe, a kinek hivatása tilos esleketelét felfedezni, a félelem szállja meg, elkerüli ösztönyszerűleg, nem mer annak tekintetével találkozni stb.

De azt jegyezzük meg, hogy a lélek megrázkódtatásainak néha azonos jelenségei vannak akkor is, mikor a megrázkódtatások egészen ellentétes behatások folytán idéztettek elő.

Igy az örömet okozó behatás épugy előidézheti a sírást, mint a fájdalom érzete, igaz ugyan, hogy éles megfigyelés mellett észre lehet venni, hogy a sírás az öröm, vagy a bánat, fájdalom kitörése-e, melyet leginkább a könyvek felszáradtával megnyilvánuló derűs vagy hánatos arczkifejezéséből lehet leginkább megkülönböztetni.

E kettő között foglal helyet az úgynevezett tettetés, színelte sírás, mely után az arczkifejezés nyugodtsága árulja el, hogy a sírás nem a szív valóságos érzésének megnyilvánulása volt, sokszor pedig mosolyt, kacagást vált ki a színelés tudata annak az érzésnek nyomán, hogy a színelés a annak érzélete a szénelmekeltés, vagy mondjak magyarul a *becsapás* sikerült.

Az ily ellentétek a szív minden ellenkező érzései dacára csakély eltérés mellett azonos módon nyerhetnek kifejezést a felületen megfigyelő előtt, ezért valóságos lélekbuvár kell hogy legyen a nyomozó, ha ezeken bizonyan akar elindulni.

A lélektani jelenségekkel szorosan összefüggenek a vérakat műemlége és az emberi szervezet milyenége; különösen az emberi fej (koponya) rendes, vagy rendellenes alakulata, melyen kifejezésre jut legtöbbször a ravaszság, megátalkodottság, gonoszság, buja természet, egyenes jellem, hiúság, féltékenység stb.

Ezen jelenségek a laikus szemléltőre rendszerint csak akkor tesznek benyomást, ha kirívók a mindennapiak, egyébként pedig burkoltak maradnak.

Az orvos mint szakértő — a ki a kórboncztanból és lélektanból gyakorlatilag és rendszeren foglalkozásból ismeri az emberi szervezetnek a legapróbb részletekig való összetételét, minden egyes alkotó elem szerv hivatását, a léleknek az érzések folytáni megnyilatkozását — mindenesetre hamarabb észreveszi a burkolt jelenségeket is a mert alkalmas van az úgynevezett próbákat,

ellenpróbákat igénybe venni, ő lesz abban a helyzetben, hogy biztos következtetéseket vonjon le az észlelt jelenségekből.

Azonban a mint a nyomozónak ritkán van alkalma magát az orvosi tudományban alaposan kiképezni, azaz elfogadható szakértőnek lenni, épugy — mert erre a megfigyelésre való sok alkalomnál fogva, melyen az emberismeretet építi fel a mert erre hivatása utalja is — nem szabad a tekintetben teljesen laikusnak lenni, hanem a szakértőt megközelítő tájékozottságot kell elsajátítania.

Az elsajátítás elősegítésére alkalmasnak a lélektani jelenségeket tárgyaló szakmunkák tanulmányozása és a folytonos gyakorlat, melynek segítségével az emberismeretet a legszélesebb alapokra lehet fektetni egész addig határig, mikor a nyomozó közeg mindenkinek a *veszéjébe lát*.

De miután maga az orvosi tudomány sem csulhatatlan, tulzába mennénk, ha azt állitanánk, hogy ezen módszer a nyomozó közegeket csulhatatlan következtetésekre képesíti, de azt mindenesetre lehet állítani, hogy egy hathatós segédeszköz, mely feladatunk megoldását lényegesen megkönnyebbiti.

(Vége köv.)

A közbiztonsági közegek általános magatartása.

Írta: ***

(Vége.)

Érintkezés a közönnyel. A közbiztonsági közegektől a közönnyel való helyes érintkezés igen sok jó tulajdonságot követel. Előszörban sohasem szabad felednie, hogy ő szolgálata teljesítésében nem magánember, hanem az állam alkalmazottja, melynek tekintélyét az ő viselkedése és magatartásával is fenntartani kötelessége. Minden felvilágosítása határozott és rövid legyen. Hosszas és czél nélküli tárgyalásokba ne hoesalkozzék. Rendelkezéseinek — melyek azonban mindig törvényesek és jogosnak legyenek — kellő erélyvel, sőt ha szükséges, erőszakkal is érvényt kell szereznie. E mellett azonban a nyugalmát soha ne veszítse el a minden esolekvésében meggondolt legyen. E tulajdonságokkal a legkellomellenes helyzetekben, sőt a legnagyobb veszélyben is megtalálja teendőiben a helyes irányt. Még egy makranczos, neveletlen vagy goromba egyénnel szemben sem szabad magát elragadtatni, nehogy például ennek goromba, sőt szidalmait vagy gúnyos megjegyzéseit visszonzza. Ez az ő állásának tekintélyét és méltóságát csak sértené. Szóval minden egyes esetben őrizze meg hidegvérét a a mennyiben lobbanékony természeténél fogva indulathá jonne, mérsékelje magát. Ne legyen továbbá a közbiztonsági közeg sohasem tulórzékeny vagy könnyen ingerelhető. A közönnyel való érintkezésben a legtöbb bajnak az érzékenység és ingerlékeny-

A legjobb órák,

legszolidabb órák, egyszerűtől a legdrágábbig, egy közepes, mint részletfizetésre 10 évi Jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javitások 5 évi Jótállás mellett,
Arjegyék ingyen!

Fischer és Keller I. díjjal kitüntetett hintós fogata.

Gróf Andrássy Géza négyes fogata. I. díj.

A budapesti luxus lóvásárról.

ség az okozója. Cselekedetünkben elhamarkodot a tesz; ez pedig éppen a közbiztonsági szolgálatban sokszor többet árt, mint ha egyáltalában semmit sem tettünk volna. A tapasztalat igazolja, hogy sokszor helyesebb egy lényegtelenebb kihágási esetet figyelmen kívül hagyni, mint elsietve és túlélesen beavatkozni. Ha például egy ittas ember magaviselete nem annyira feltűnő és megbotránkoztató, hogy e miatt vagy esetleg, ha teljesen leittasodott volna, legbelsőbb, ha figyelemre sem méltatjuk. Mert az aztán bizonyos, hogy ha az egyenruhába öltözött közbiztonsági közeg az ittas emberhez lép és megint, ez főleg ha műveletlenebb emberrel van dolgunk, a sok szeszől amugy is izgatott állapotban azonnal szidalmakkal, sértésekkel fogja illetni, később fenyegetni fogja, sőt ellene is szegül. Pedig mindez nem történik, ha a valószínűleg hazafelé igyekvő részegyet békén hagyja. De különösen őrizkedni kell attól, hogy az ilyen embert, ha már egyszer magához ért a megnyugodott, újból felizgassák. Ha egyszer a nyugalom helyreállt, úgy elégedjünk meg a tanuk kikérdezésével, a botránnyt okozó kikérdezést hagyjuk másnapra, a mikor például már kijózanodott.

Egy üveggyári munkás nagyon leittasodva a feleségére támadt s azt folytonosan ütlegelve a bajánál főgva hurcolta az udvaron végig. Mire az azonnal értesített rendőrség emberei megérkeztek, a dőlőngő részeg már az ágyában aludt. Daczára azonban ennek a figyelemre nem méltatva a megvert asszony előadását sem, hogy a férje teljesen megbékélt, nyugodtan lefeküdt és elaludt, a rendőrség emberei szükegeenek találták az ember letartóztatását, holott ennek sem megszőkésésétől tartaniok nem kellett, sem pedig attól, hogy újból garázdálkodni fog. Az álmából felzavart részeg embert természetesen éktelen düh fogta el. A rendőröknek ellenszegült s ezek csak a legnagyobb erőfeszítés után tudták megfélekezni s megbilincselni s a községi fogdába szállítani. [A bíróság a renitens ember fogvatartására peresze okot nem látván, kihallgatása után szabadon is bocsájtotta, de mert a hatóság közegeinek erőszakkal ellenállt, ezért — bár a rendőrök ügytelensége a büntetést enyhítette — lakolnia kellett. De ez még nem elég! A szerencsétlen, mert elfogatása miatt a munkába nem mehetett s a botránnyról a gyár is értesült, a munkáját is elvesztette s így az egész család kenyér nélkül maradt. Mindez természetesen nem történik, ha a rendőrök, látva, hogy a botránynak vége van s a részeg, még ha nem is alszik, az ágyában nyugton van, őt pihenni, kijózanodni hagyják s ha már elkorult etellenül szükegees, akkor vonják kérdőre, ha műmorát kialakulva, józan állapotban s tettét bizonyára megbánva jelenhet meg előttük. Ez az eset Németországban történt ugyan, de előfordul ez, vagy ehhez hasonló nálunk is.

A közbiztonsági közeg, ha szolgálatu közben a megjelölt órát portyázza, vagy ha őrhelyén áll, ne

gondolja, hogy „mindennek úgy kell mennie, mintha zsinóron rángatnák.” Tudnia kell, hogy minden ember (tehát ő is) gyarló, tele tévedésekkel. Ha ezt minden egyes fellépésnél szem előtt tartja, sok olyan kellemetlenségnek veszi elejét, a melyet esetleg helytelen modorával, vagy durva beavatkozásával előidézhet. Szóval szolgálatteljesítése közben egy lépést sem szabad tennie, a mely a közönségnek csak fölösleges zaklatására (s bosszantására) vezet.

Mindezekellenfelül a közbiztonsági közeg a közönséggel való minden érintkezésében udvarias is legyen. Lehet ő emellett ha ározott és erélyes is, sőt kell is, hogy az legyen. De lehet udvarias is. Az a hang, a mit az altisztok az ujonczok kiképzésénél használnak, nem alkalmas a közönséggel való érintkezésre. Mindenesetre meg kell különböztetnie, hogy valakit mikor és minokból szólít meg. Egy sebeseen hajtó kocsisra mindenestre másként fogunk reászólni, ha valamire figyelmeztetni akarjuk, mintha egy nyugodtan haladó gyalogjártót szólítunk meg. Ha ezt szintén azzal a rövid s odakiáltott rendreutasítással figyelmeztetjük, mint ahogy az a sebeseen hajtó kocsisal szemben szükséges, méltán sértve érzi magát.

A közbiztonsági közegnek állás- vagy rangkülönbség nélkül mindenkivel szemben egyenlően kell eljárnia mégis — a nélkül, hogy a megkülönböztetés védjének tenné ki magát — szemelődtt kell tartania, hogy a különböző néposztályok különböző érintkezési formákhoz vannak szokva, melyeknek figyelmen kívül hagyására megsértődik. A közönséges ember, a ki maga is nyers hangot és kifejezéseket használ, maga sem vár másféle megszólítást vagy modort. A műveltebb ember pedig a durva megszólításra már sértve érzi magát és jogosan. Ezt a pár szót: „Kérem tovább mennie, sokféle hangon és modorban lehet kimondani. Ha udvarias hangon mondtuk a közönségnek, úgy készséggel és azonnal engedelmeskedik; helyes magatartásával maga is segítkezik a rend fenntartásában. De kiáltások csak oda minden ok nélkül és durván ezt a közönségnek, felháborodik, felbőszül és szitkokat szór felénk. De főleg udvariasak legyünk, ha nőkkel szemben kell fellépniük. A nők még kevésbé vannak szokva a katonás hanghoz és modorhoz.

De ne feledjük, hogy előzikény és udvarias fellépéssel a legtöbb esetben sokkal könnyebben s biztonságban is célt érünk. Főleg szól ez a tanuk kikérdezésére, hol ajánlatos lesz mindenkivel az állásának megfelelő módon érintkezni.

Hason át minden egyes közbiztonsági közeg a tudat, hogy nem a közönség van ő érte, hanem ő áll a közönség szolgálatában, mert ő van bivatva a közönség személy- és vagyónbiztonságát megővni. Míködésében oda kell törekednie, hogy a közönség ne a folytonos ellenőrzőjét és ellenségét lássa benne, hanem

Merkur kerékpárok

Csendorségi alkalmasságok kerékpárból 20 kor., alkalmasságokból és gumikből 30% áron. — Árjegyzék ingyen és bérmentesen!

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó áruk teljes jótállás mellett. Csakély havi részletfizetésre.

Gumik, alkatrészek rendkívül olcsó áron.

Árjegyzék ingyen és bérmentesen! kerékpár és varrógép nagyraír

SZEGED.

Páy György jukker fogata. (1. díj).

Zámory Mária magyar négyes fogata.

A budapesti luxus lóvásárról.

a támogatóját, kihez bármikor és bármily ügyben a legnagyobb bizalommal fordulhat tanácsért vagy utbagazításért.*

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A kéjgyilkos.

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

A kéjgyilkosság nálunk igen ritka jelenség. Évek is elmúlnak míg egy ilyen eset előfordul.

Most, hogy a napokban erlinsen, napról-napra egymást éri a kéjgyilkosság s a tettest hol itt, hol amott látják felbukkanni s egy-egy újabb cselekmény elkövetése után ismét nyomtalanul eltűnni, elfogni azonban még eddig nem bírták: — talán nem lesz érdektelen, ha ismertetem a múlt év tavaszán nálunk történt két rendbeli hasonló esetet, a melynek tettesét Szalay Pál őrmester, a diósgyőri-vaagyári őrs parancsnoka, továbbá Bíró Sándor cz. őrsvezető és Kolozi Károly csendőr, együttesen, 43 órán át teljesített igen ügyes, leleményes és körültekintő nyomozás mellett, kézrekerítették.

Már azért is aktualisnak tartom ezt a két esetet most ismertetni, mert Szalay Pál őrmester és társainak e nyomozás körül kifejtett buzgóságát és érdemeit a kerületi parancsnokság is méltányolta, elismerte és mind a háromnál dicséret okirattal honorálta is.

Ennek a magában véve különös bűncselekmény lélektani magyarázatába nem bocsátkozom, mert hiszen erről már többször volt szó és több rövidebb-hosszabb magyarázat jelent meg lapunk basábjain; hanem rátérek az említett esetek leírására.

1908. évi május hó 7-én Szalay Pál őrmester arról értesült, hogy a diósgyőri-vaagyári telephez tartozó Perczes bányatelepen Kopilla János kilencz éves gyereket ismeretlen tettes nyakszirten szúrta s ekként azon súlyos testisértést ejtett.

Szalay Pál őrmesternek, a fiu által adott alapos személyleírás alapján sikerült a tettest Farkas Lajos bányász személyében, kevés utánajárása mellett kideríteni. Miután pedig ezt a cselekményt, minden előzetes tagadás nélkül, beismerte azzal, hogy a fiu vele szemben illetlenül viselkedett, őt gunyolta s emiatti barátságában szúrta azt meg, ennél fogva a fiut nem is kérdezték meg bővebben, hogy az eset ekként történt-e vagy aem, nem firtatták tovább a cselekményt előidézett okot, hanem egyszerűen feljelentették a beismerésben levő tettest az illetékes bírósághoz.

Három nappal később, azaz május 12-én, Kovács Józsefné diósgyőri lakos a diósgyőri-vaagyári őrsön panaszt tett, hogy a diósgyőri batárbeli ügynevezett Erenyő erdőbeli kunyhójából, öt éves Ernő nevű fia, a nap délután ismeretlen módon eltűnt és nem találják sehol. Szalay őrmester tudomásul vette a panaszt, de mert még ebből nem gyaníthatta mindjárt, hogy bűncselekmény forog fenn, azzal bocsátotta el az asszonyt, hogy ha másnapig meg nem lenne a gyermek, az őrsőt ismét értesítse.

* Lapunk tisztán a csendőrségi viszonyokkal lévén hivatva és jogosult foglalkozni az ezen cikkben több helyen említett közbiztonsági közeg alatt csendőrségi legénységi egyéneket érintettünk. (Szork.)

Bűncselekmény fennforgását már azért sem láthatta az őrmester fennforogni, mert az elveszett fiu többi testvéreivel együtt játszadozott, mikor az anya otthon hagyta őket s azok csak annyit mondtak, mikor az anya hazatért és nem találta fiát, hogy elment rigófiókát szedni az erdőbe.

Másnap az asszony újból megjelent és bejelentette, hogy a fiut sehohsem találja. Szalay őrmester ekkor Bíró Sándor cz. őrsvezetőt és Kolozi Károly csendőrt küldte ki szolgálatilag az asszonynyal, hogy nyomozzának a fiu után.

Ezek az anyával keresni kezdték a gyereket az erdőben s bosszas keresés után, a kunyhótól mintegy 1300 lépésnyi távolságban, egy vízmosásba rákarkadtak, de már csak a hullájára. A hulla falevelekkel és apró gallyakkal volt betakarva. A leletről telefonon azonnal jelentést tettek őrsparancsnokuknak, ki a hasonló eseteknél kötelességszerű jelentések megtétele után azonnal a helyszínére sietett. Amennyire a bullát elmozdítás nélkül megtekinthették, meglátták, hogy a nyakan elől fojtogatás nyomai vannak, hátul a nyakszirten pedig egy szurás nyoma volt észrevehető. Ezenfelül a gyermek nadrágja és vászonspakája hiányzott, csak egy kis ingecske volt rajta.

Még mielőtt a törvényszéki bizottság kikergetett volna, Szalay őrmester kikérdezte az elhalt gyerek testvéreit, a nyolcz és tíz éves Martát és Annát, hogy mikor és miként tűnt el tőlök a kis fiu. Ezek előadták, hogy előző nap délután, úgy két óra tájban egy ismeretlen, munkás kinézésű, barna, fiatal ember jött a kunyhóhoz, a kinek, miután ébéségről panaszkodott és anyjok távollétében félték tőle, kenyeret és szalonát adtak. Évélközben egy fehér, csontnyelű kést használt az idegen. Mikor jóllakott, kedveskedni kezdett az öt éves Ernőnek és hívta magával az erdőbe rigófiókát szedni. Ők ugyan tiltották a gyerekeknek, hogy az idegennel elmenjen, de míg a kunyhóban dolgukat végezték, addig a gyermek eltűnt az idegennel. Ezt látták még a szomszédasszony és annak leánya is.

Az idegenről, a fentebbi leírás kivül még csak annyit tudtak mondani, hogy két munkászubony és nadrág volt rajta, egy kékkoczkás kanavász zsebkezdőben gyöngyvirág volt nála és kis, pörge bajusza volt.

A törvényszéki bonczoló bizottság a bonczolás alkalmával megállapította, hogy a gyermek részben a fojtogatás, részben pedig a nyakszirten szenvedett szurás következtében halt meg s ezenfelül a végbeleben látható sérülésből alaposan arra következtettek, hogy a balál beállta közben vagy mindjárt utána a tettes nemivágyát is kielégítette a gyereken.

Szalay őrmesternek még élénk emlékezetében volt a Kopilla Jánoson elkövetett testisértés tettesének személyleírása s miután nagyon hasonlónak találta ez újabb cselekmény tettesét is ahhoz, és mert ott is, mint a fiu említette, fehér, csontnyelű késsel okozta a tettes a sértést, a mit akkor elő nem találhattak, sem a tettes elő nem adott, mert mint mondá, elbajította, mindezeknél fogva kikérdezte a fiut, hogy megszuratását mi előzte meg, illetve, hogy Farkas Lajos nem fejtalanodott-e vele is.

A fiu eleinte vonakodott — mint mondá — azt a csunyaaságokat elbeszélni, de sok beszéd után nekibátorodva elmondta, hogy mikor Farkas becsalta az erdőbe, hogy ott szebb füvet lebet szedni, fűszedés közben hirtelen hanyatt lökte s a csizmaszárjából egy sinezget

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és felfűjást elmulasztja. — Ára K 1,20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kisposton. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Bárá Schwaben-Durneiss Gyula huszárfőhadnagy háttas lova. I. díj.

A budapesti luxus lóvásárról.

elővéve, azt a szájába dugta, hogy a száját össze ne szoríthassa, ezután pedig elővette himesszőjét és a szájába akarta dugni. De mert ő nagyon sívalkodott, a közeli salakbányában pedig többen voltak, bántalmazója tartott tőle, hogy a sívalkodásra előjöhetnek s meglephetik. Hogy tehát ezt kikerülhesse, otthagya őt, de előbb szitkok közben késével nyakszirten szurta.

A gyerek eme meglepő előadása után Szalay őrmester bizonyosra vette, hogy az utóbbi esetben is Farkas lesz a tettes, minél fogva minden igyekezetét annak holléte kiderítésére fordította.

Hosszabb utánjárás után végre ráakadtak Farkas Lajosra, a ki ekkor a bánya csatornájában dolgozott s azonnal őrizet alá véve, a személyazonosság megállapítása céljából az erdei kunybóhoz kísérték. Itt mindazok, a kik a tett elkövetése előtt látták, ráismertek.

Ennek alapján Szalay őrmester megmozdította Farkast s elvéve tőle a kékkoczkás zsebkendőt és a febré csontnyelű kést, a gyerekek azokra is ráismertek és batározottan állították, hogy az a zsebkendő, melyben Farkas a gyöngyvirágot hozta, és az a kés az, melyet étkezés közben használt. A kést Kapilla János gyerek is felismerte.

Szalay őrmester ezután kikérdezte Farkast a cselekményre nézve, elébe tárván egyidejűleg a Kopilla János utóbbi bemondását is. Farkas beismerte, hogy elcsalta magával az öt éves Kovács Ernőt, de ezt csak kedveskedésből tette; majd pedig mikor a gyerek nem akart beljebb jönni az erdőbe, karjára vette, hogy úgy viszi, mire a gyerek a jobbkeze mutatóujját megbarapta, a miért ő annyira megharagudott, hogy félkézzel átszorítván annak a nyakát, fojtogatni kezdte, mikor pe-

dig sikoltozni kezdett, késével nyakszirten szurta. Azt azonban tagadta, hogy nemi vágyai kielégítése céljából csalta, illetve vitte volna magával úgy ezt, mint a másik gyereket.

Arra a további kérdésre azonban, hogy mi célból vetköztette le a gyereket, nem tudott mit felelni; míg végre az orvosi vélemény ama részének közlése után, hogy a gyerek végbelőn súlyos természetű sérülést találtak, a miből alaposan arra lehet következtetni, hogy oda himesszőjét dugta be, s hogy ez orvosi megvizsgálás mellett ő rajta is megállapították: beismerte, hogy csakugyan kéjelgés céljából csalta magával mind a két gyereket, s e szándékát utóbbin végre is bajtotta aközken, míg az a fojtogatás és késsel való megszurás folytán haldokolt.

Ezután megmutatta a helyet, a hol a cselekményt elkövette és azt is, hova a gyerek sapkáját és nadrágját elrejtette.

Az így előtalált és a tettestől elkobzott bűnjelek biztosítottán, Szalay őrmester Farkast elfogta és a miakolezi kir. ügyészségnek átadta a bűnjelekkel együtt, bol ocsmány büntettségért méltó büntetésben részesült.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A kártyák eredetéről.

Nincs adat, mely a kártyák eredetéről vagy keletkezése idejéről kellő tájékozást nyújtana.

A barmadik században Karthagóban élt Cyprianus püspök azt állítja, hogy Mercurius isten találta fel ezt a

játszóeszközt, saját képmását tétetvén rá; egyszeresimind megparancsolá, hogy a játék megkezdésekor ő róla miudig megemlékezzenek s iránta tiszteletüket és bódolatukat kifejezzék. Ez abból állott, hogy a kártyát megcsókolták, vagy a kép tiszteletére egy kis bort öntöttek ki a földre. A keresztények csak a képeket változtatták meg s Mercurius és más pogány istenek helyett királyokat, alattvalókat, stb. rajzoltak a kártyákra.

Sokáig a francziákat tartották a kártyák feltalálóinak. Azonban azon általánosan elterjedt nézet, hogy a kártyajátékot a szerencsétlen, elmebeteg VI-ik Károly király (1380—1422) szórakoztatására gondolták ki, alaptalanul bizonyított. Igaz, hogy ezen király kiadási jegyzékében három csomag aranyozott, különféle színű, czimerekkel és jelvényekkel ékített kártyát is találtak felírva, de ez csak azt bizonyítja, hogy abban az időben a franczia udvarnál már használták a kártyát. Az, a ki a beteg Károlynak a kártyákat készítette és szórakozásra ajánlotta, Gringonneur Jaquemin volt, kinek kártyáiból a párisi könyvtárban még 17 darab van. Ezek alakjukra nézve hasonlítottak ugyan a mostani kártyákhoz, de azok mégis inkább tinis festmények voltak, melyek ama kor ruházatának tanulmányozására igen értékes anyagot szolgáltathatnak.

Később, úgy vélekedtek, hogy a kártyajáték Ázsiából származott át hozzánk. Némelyek azt állítják, hogy Indiában már ezer évnél régebben voltak játszókártyák és es pedig úgy szövegetesek, valamint kerek alakúak. Ezeket vagy vitorlaváazonból, vagy fényázos kartonból készítették a legtöbbször művészi festették. Ezek a kártyák a «l'hombre»-hoz hasonló, úgynevezett «Ghendgifeh»-játékhoz valók. Ez a játék részint nyolcz, részint tíz, Vishnu megtestesülését jelképező, egyenkint 12 kártyájú sorozatból áll. Mindegyiknek csak két képe van: a sah elefánton és a vezér paripán, vagy tigrisen ül; ellenben különféle színű számjegyes kártyája és nyolcz, illetve tíz megkülönböztető jegye van, úgy mint fenyőtoboz, kard, fej, tör, bal, teknősbeka, vadkan, zerge, ernyő.

A perzsák kártyái derékszögűek és a következő alakok láthatók rajtuk: király sárga, királyné veres, tánczos zöld, oroszán fekete és katona aransárga alapon, holdtölte, kard, rabszolga, hárfa, nap, levél és vánkos.

Ezeket a kártyákat alig tarthatjuk a mi kártyáink régi alakjainak, valamint nem lehetnek az európai kártyák az emberi és állati torzalakkal bemázolt, igen nagy kínai kártyák utánzatai, melyeket már 1120-ban használtak.

A miatt, hogy Olaszországban a legrégebb kártyákat «naibi»-eknek nevezték, a mi arabul «kapitány»-t jelent, a kártyát arab találmánynak is tartották. De a Koránban meg van írva, hogy «azokat, a kik játékosan szereznek, jelentse fel; a játék igen nagy bűn s bár ez a dolog tetszik az embereknek, hasznuk is lehet belőle, mégis undok bűn; továbbá mert Mohamed a képes ábrázolást a legszigorúbban megtiltotta s minthogy arab kártyát a kártya-játékot mindez ideig nem tudtak fölfedezni: a Cicognara-tól eredő azon feltevés, hogy a kártyát az arabok a hetedik században hozták volna be Sziciliába és Spanyolországba, nem helyes.

Igy a kártyának keleti eredete nagyon kétséges; az ellenben állítható, hogy Olaszországban találták föl a 13. század végén. Ezt a föltevést igazolni látszik Giovanni Morelli (1893) krónikájában egyik hely, a mely Olaszországban a 14. században általánosan elterjedt kártyákra (naibi) vonatkozik. Ezen «naibi»-k alatt egyes lapok értendők, melyek allegorikus, mythológiai,

valamint kozmikus hatalmasságokat ábrázoltak. Ezek a képek a középkor nézete és felfogása szerint az oktatás és szellemi közlekedés főeszközei voltak, mert ezek oly nyelven beszéltek, a melyet az is megértett, a ki olvasni nem tudott. Ezek tehát úgy szórakozásra, mint hasznos ismeretek terjesztésére voltak szánva. Nem lehetetlen, hogy a leginkább gyermekek részére készített kártyákat valamely éltelmes és találékony ember, a gyermekek részére szánt képek kiegészítése mellett, a felnőttek számára is alkalmasakká, játékeszközökké változtatta.

Azt alig lehet eldönteni, hogy vajjon az olaszok nemzeti játékaik közül a «tarok» vagy a «trappola» jött-e előbb létre. A tarokjáték a kártyalapok hátuloldali oldalán pontokkal, petytyekkel, vonalakkal, vagy dülénydedekkel cifrázott, vagyis «tarotrozott» díszítéstől kapta a nevét. Ennek a játéknak, melynek a feltalálója egy pisai herceg, Tibbia Francesco volt, eredetileg sem bizonyos meghatározott jegye, vagyis «színe», sem számjegyes kártyája nem volt, hanem csak 1—21 tarokkártyája (úgy mint: szemfényvesztő, Junó, császárné, császár, Jupiter, szerelmes, koci, igazság, remete, szerencsekeréke, erő, akasztottak, halál, mérsékletesség, ördög, istenháza, csillagok, hold, nap, végítélet napja és a világ) s a nem mindig számozott bohóc vagy «sciois» (acusare = kimélni) járalt hozzájuk.

Párisban 1875-ben egy árverés alkalmával ilyen, de nem teljes, 15. század vége felé művésziösen rézbe metszett tarok kártyacsomagért 17,000 frankot fizettek.

A tarok mellett az ősrégi venetiai trappola-kártyát (trappola-tör, kelepcze) említettük. Ez alatt 30, később 40 kártyából álló játék értendő a melyben négy szín: spada (kard), coppe (kehely), denari (pénzek) és bastoni (botok, vagy pálczák); továbbá három kép: király, lovag és felső, később királyné is, és végre hat szín- vagy számjegyes kártya és pedig I, II, VII, VIII, IX. és X. különböztetendő meg.

A középkornak minden lehető jelképező szelleme eme négy kártyaszínben a négy nagy társadalmi osztálynak jelképeit vélte megtalálni és pedig a nemességet a kard, a papi osztályt a kehely, a polgárit a pénz, a szolgálakat a pálcza jelképezte.

Angliában I. Edoárd királynak tulajdonítják a kártya meghonosítását.

Spanyolországban I. Károly 1387-ben eltiltotta a kártya- és koczkajátékot, mi azt bizonyítja, hogy ott a kártyajátékot már I. Károly előtt ismerték. A spanyol kártyajátékból, a melynek «copas», «oros», «espadas» és «bastos» jegyei egészen az olaszoknak utánzatai voltak, illetlen módon kibagyták a királynőket s ezek helyére «sota» (alsó) lépett; de mert csak kilencz számjegyes kártya volt, a spanyol játék csupán 48 kártyából állott. A «l'hombre» (ember) név alatt ismeretes szellemes spanyol játék nem egyéb, mint az emberi élet allegóriája. Különös, de tény az, hogy a spanyol kártyákat bosszú időn át Franciaországban gyártották s nagyon gyakran francia képek és jelvények voltak rajtuk.

Nálunk a kártyát az «ördög bibliája»-nak, a németeknél «Teufels Gebetbuch»-nak (az «Ördög imakönyvének») nevezik, s bizony, Isten a megmondatója, hogy mennyi szerencsétlenséget okozott, okoz és fog még okozni. A kártyajáték legkülönbözőbb fajtái főleg a XVIII. században terjedtek el Európában és nálunk is. Ekkor az olasz színművészek nem csak a fáraót, hanem a «trente et une», a «baccarat», a «biribia», a «passedix», a «creps», stb. játékokat is szertevitték magukkal minden országba. Az udvaroknál, a főnemes-

ségnél különösen tért hódított a játékdűh s főleg a fáraó-játék — ügyészolván — a fejedelmi udvarok fényűzése lett. Így például Mária Terézia királynénk férje, Ferencz császár, ki tudvalevőleg a legtakarékosabb férfiak közé tartozott, több mint 10,000 aranyat vesztett évente a fáraó-asztalnál. II. Katalin orosz czárné márkokként gyémántokat használt, melyeket játék után mindenkinek magával kellett vinni s csak e márkok körülbelől 70,000 rubelt tettek ki esténként.

Legnagyobb pusztítást tőn a bazárd-játék Franciaországban, különösen Párisban, mely — ügyészolván — óriási játékbarlang volt, bol az udvartól kezdve egész a legalsó néposztályig mindenki örvényébe sodortatott. A kártyázó-szenvedélynek Versaillesban számtalan nagy úr esett áldozatául, mert XVI. Lajossal kártyázni legnagyobb szerencsésjének tartotta mindenki, a mihez nem volt nehéz jutni, mert esténként nemcsak a főurak, hanem minden tisztességesen öltözött ember előtt nyitva voltak a király ajtai, s így játékasztala körül olykor a legtarkább közönség csoportosult. A bazárdjáték a nagy forradalom alatt tetőpontját érte el. Iszonyú volt a pusztítás, a mit a játékdűh és a játékbarlangok véghez vittek. Egész családok mentek tönkre a kártyasztalok mellett s milliók szívárogtak a legalvalóbb családok eresznyébe. A hűn minden nemének, sőt gyakori gyilkolások s a legembertelenebb bánásmódoknak voltak tanúi a förtelmes helyiségek. A játékdűh annyira erőt vett az emberekben, hogy Chevalier Bouju mint baldokló vitette magát a «trente et una»-asztalhoz s pompás temetésének költségét meg is nyerte.

I. Napoleon császár vetett véget e romlottságnak; 1806 januárius 24-ikén szigorú rendeletet bocsátott ki a bazárdjátékok ellen. Különben Párisban már 1392-ben jelent meg tilalom a kártyajáték ellen s a múlt század vége felé még élethosszigan tartó börtönnel, gályarabsággal, sőt balállal is büntették a megrögzött hazárdjátékosokat. Ulmban 1397-ben el volt tiltva a kártya árnulás.

Hogy Ausztriában milyenek lebettek a kártyajátékkal való visszaélések, kitűnik II. Albert császár egyik rendeletéből, mely szerint: «senkinek sem szabad feleségét, vagy gyermekeit, vagy testének valamely részét eljártatni.»

Nélünk a «Hadi és más nevezetes Történetek» című folyóirat szerint (Bécs, 1790. évfolyam 714—716 oldal.) 1790-ban törvényjavaslat készült, hogy a hazárdjáték 100 arany büntetés terbe alatt megtiltassék. Erre a nevezett folyóirat örömmel jegyzi meg, hogy «Nem lesz hát már ezentúl Nemzetünk becsmérőinek csak annyí fundamentok is a csufolkodásra, mint volt eddig a Páró jádásnak Nemzetünk között lett nagy elhatalmazásánál és annak szomorú következtéseivel fogva, — utalva a «Pozsonyi Casinó» oldalszobáiban végbemenő nagy mérvű hazárd kártyázásokra.

Mai büntető törvénykönyvünk is intézkedik e részben. De hiában; «a két bónapig terjedhető elzárás és háromszáz, illetőleg száz forintig terjedhető pénzbüntetés»-t rikkán szabják ki s ezért bizony akadály nélkül pusztít tovább is a kártya.

KÉPEINKHEZ.

A budapesti luxaslóvásárról.

A lótenyésztés terén elért eredményeink tekintetében ha nem is állunk első helyen, de a versenyit — mondhatni — bármelyik állammal bátran felvehetjük. Országunk terep- és éghajlati viszonyai különben a lótenyésztésre

igen kedvezők. Lótenyésztézetünk és állami méneseink még a külföldiek részéről is számtalan elismerést arattak. De nemcsak az állam, hanem ennek a példáján felbuzdulva magántenyésztők is szép eredményeket mutatnak fel a lónevelés terén. A budapesti luxaslóvásár valóságos tükre lótenyésztésünk eredményének. Itt állítják ki a magántenyésztők a különféle fajú és eladásra szánt lovaikat. S egy-egy ilyen vásáron alig győz betelni a szem a szebbnél-szebb állatok szemléletével. A jelen számunkban között képeken, a legutóbb megtartott luxaslóvásáron kiállított magánfogatokból mutatunk be néhányat olvasóinknak.

HIREK.

Egy csendőr meglövetése. Bálint Lajos román-csiklovai örsbeli csendőr április 12-én este 11 órakor szolgálaton kívül a Románcsiklovávalősezőpült Csiklovabányáról hazatérőben egy embert pillantott meg, ki egy fatörzs mögött meglapulva állott. Bálint csendőr az illető kilétét megállapítandó, az elbujt egyén felé indult s azt néhány lépés távolságról előlépésre hivta fel. Az illető azonban rejtekhelyéről nem mozdult s a mint a csendőr hozzá közelebb lépett az a csendőrré söréttel töltött fegyverből rálőtt, a minek következtében Bálint csendőr hal felső karján súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett. Az eddig ismeretlen tettes, kit Bálint csendőr a szenvedett súlyos sérülése miatt nem üldözhetett, a lövés után elmenekült. Nyomozását Táborosi Róbert járásörmester román-csiklovai őrsparancsnok nyolcz csendőrral folytatja. Bálint Lajos csendőr súlyos sérülésével a temesvári cs. és kir. helyőrségi kórházba szállítottatt.

Megtámadott járőr. Az alsó-fehérmegyei Metesden április 12-én este nyolcz órakor helyi szolgálatot teljesített Pongrácz György csendőr és Szabó József próbacsendőrből állott metesdi örsbeli járőrt, a midőn az a mintegy 30—35 főből állott csendzavaró ittas tömeget csendre intette, a tömegből hirtelen kivált Ivásk Szimion gaurényi lakos megtámadta és Pongrácz György csendőr fegyverét, lefegyverezési szándékkal megragadta. Pongrácz csendőr a fegyver elbocsátására irányuló eredménytelenül ismételt felszólítás után a fegyvert támadója kezéből kirántotta és támadóját bal csipője felett egy szuronydöféssel súlyosan megsebesítette.

Megtámadott csendőr. A zeplénmegyei Papházán április 11-én este 9—10 órakor sétájából hazatérő Azari Sándor papházai örsbeli csendőrt, egy bat főből álló ittas társaság megtámadta s midőn Azari csendőr távozásra hivta fel az addig csak passiv támadókat, azok közül Zuzdik Mibály papházi lakos Azari csendőrré vetette magát és annak két karját lefogván őt a földhöz akarta vágni. Azari csendőr azonban támadóját magáról hirtelen lerázva, kardot rántott s azzal úgy a támadóját, valamint az annak segítségére siető Kozma János szintén papházai lakost súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. A magát igazán katonásan viselő Azari csendőr sértetlen maradt.

Ellenszegülés. Piliavörösváron április 11-én este Varga János ottai örsbeli csendőr, szolgálatelljesítés közben a neki ellenszegült Bothheim Mátyás ugyanottani lakos ellen szuronyfegyvert használt és annak hátán három könnyebb természetű sebet ejtett.

Eljegyzés. Demel Károly hadnagy, szakassparancsnok eljegyezte Kégl Edit urhölgyet, Kégl Imre dr. m. kir. belügyminiszteri tanácsos és neje, született Redl Mária leányát.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatok kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általánosan és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkördéseknek eleje vétkessék. Épp ily módon adjuk meg az általánosan műveltséget előmozdító válaszokat is.

B. Szép az igyekezet, de csak oly téren, a hol eredményt lehet elérni. Ön eltévedt! Szálljon le a pogaszról, mert még lejobbra. Nem úgynevezett az, mert a költők nem lesznek, hanem születnek!

Nyitány-üzenet. Kérdeztél telep ad ki hársnyulatokat oly feltétellel, hogy az utódokból egynehány példány visszaszolgáltatassék. A visszaszolgáltatási kötelezettség biztosítására 5-6 K. letétbe helyezendő. A letét azonnal visszajár, ha a kikötött számú nyúl beszolgáltattott. Ön nem hársnyulatokat, hanem belga ürüsi fajnyulatokat kért, illetőleg annak árát tudakolta.

1872 decz. 12. 1-4. Kérdéseit válaszra nem méltatjuk. Elpusztultatja, de kölcsönként Flobertels nem.

N. K. P. Csak a betöltött 12. év után lesz kiszolgáltatva.

151. sz. úrn. Hogy kérdeztél met tényleg előfordult-e, nem tudjuk. Azt hisszük, hogy bajlása lapunk múlt évi 48. számában 82. B. úrn. Kezelenek adott üzenetünkre gondol. Olvassa el, akkor tisztában lesz vele.

Jakim csendőr. 1. Csak a cs. és kir. közös hadügyminiszter úr hozzájárulásával. 2-4. Olvassa el lapunk f. évi 6. számában "Darabont tusórség" című közleményünket. 3. Igen, de előreláthatólag annak letétele után becsatítunk el. 5. Gazdálkodási ügy.

Sz. J. Turdosain. Nem képez semmit.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Számítaltalány.

Egy úri asszony elment bevásárolni és a következőket vette el:

csirke	darabját 20	krajczárjával,
kappan	57	
kaesa	104	
kövérrebb kaesa	115	
lúd	131	
pulyka	350	
malacz	500	

és éppen 100 forintot adott ki 100 darabért. Kérdés, hogy melyikből hány darabot vett.

Betűtalány.

1909 ápr. 1. i eee

⌘

Megfejtési határidő: 1909 május 3.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kiosztva.

Lapunk f. évi 15. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: "Az ember gyulóli önmagát" azaz mondja, hogy ez világgyűlölet. — Versitalány: "Házaló". — Betűtalány: "Husznéli tojások".

*

Helyesen megfejtették: Nagy József őrmester és Nagy Béla Vésztő, Virág András jörm., Papp Sándor őrsv. Rozonyó, Horváth József őrm. Fonyódi, Bárdi József Magyaróvár, Herczeg Imre, csendőr Vésztő, Hatala őrmester Maczanka, Zajzon őrvető Buda pest, Pál Sándor csendőr Fehérvárcsurgó, Mészáros jörm. Pozsony, Kovács jörm. Cseke őrsv. Puhó, Bavai Pál csendőr Ujarad, Gerecs János csendőr Győr, Gregor András csendőr Kosárfalva, Kis Jeremiás pr. csendőr Újszász, neczpáli csendőrküldönitmény, Julius László csendőrőrmester Gálya.

*

A kiosztott Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Nagy József őrmesternek Vésztőre elküldöttük.

NYILTTÉR.*

GÁL JÁNOS, FUME. Az összes m. kir. csendőrőrsök szíves figyelmébe! Tömegével kapom az ország minden részéből a mélyen tisztelt csendőrozsoktól azt a figyelemzetést, hogy az egyik finmei cég szigoruan bizalmas körlevél ezimmel, kizárólag a csendőrség részére külön árlapot adott ki, a melyben minden második megrendelés után ingyen egy kávépörkölő gépet, azonkívül a tizenkettedik megrendelés alkalmával ugyanevak ingyen, még egy pompás ajándékot is ad.

Azok az őrsök, a kik ezt a "szigoruan bizalmas" árjegyzéket nekem beküldötték, egyuttal azt is kérik, hogy ezt a nagy ajándékozást hogyan lehet megérteni? A rengeteg sok levélre lehetetlen külön-külön válaszolni s mivel amugy is közérdekű dologról van szó, a választ itt adom meg.

Komoly, tisztességes kereskedő és valamirevaló szolid cég ajándékot még akkor sem ad, ha a megrendelő azt határozottan követeli, mert ha ad, akkor az ajándék értékét, bár burkolt módon, de feltétlenül be kell hoznia, a minthogy be is hozza. Ez az ajándékozás tehát, egy alárendelt közönséges üzleti "fogás", a mely a bélyeget magán hordja.

Nálunk, elég sajnos, az üzleti verseny még ninesen törvényesen szabályozva, s így bármelyik kereskedő úgy hirdeti, amint neki tetszik s így az efféle lépre csaló hirdetésményekből származó károsodástól a megrendelőt csak a józan gondolkodás és helyes érzék mentheti meg. Több államban, a hol minden üzleti tevékenység csak a megállapított törvények korlátai között létezhetik s ahol a közönségnek a legkisebb félrevezetését sem tűrik meg, az olyan kereskedőt, aki ajándéktárgyak adásával igyekszik bevételt hódítani, mint a tisztességtelen verseny egyik legfőbb tényezőjét, nemcsak érzékenyen megbüntetik, de még az ipar-engedélyét is visszavonják. Ez által nem csak a vevőközönséget óvják meg a becsapástól, hanem az egész kereskedelem hitelét, komolyságát és megbízhatóságát is védelmezik. Nálunk is az erre vonatkozó törvényeken most dolgoznak s így addig is a míg azok valóra válnak, a nagyközönség helyes és józan gondolkodása kell, hogy az efféle szédelgésnek határt szabjon. Egyébiránt dr. Nagy György ügyvéd, országgyűlési képviselő urat már is megbíztam, hogy ebben az ügyben illetékes helyen tegye meg a kellő lépéseket. — A jelen esetben nyilvánvaló, hogy az illető cég ezzel az ajándékozási kísérlettel a tisztelt csendőrséget szelme ki s mivel évak hosszú sora óta a szállítást az összes őrsök meglégedésére én eszközölöm, ennél fogva könnyen akadhatnak olyanok is, a kik kapva-kapnak ezen előnyösnek vélt kedvezésen, vagy pedig tölem is azt kívánják, hogy hasonló ajándékkal "kedveskedjem". Én azonban semmi ajándékot nem adhatok, mert ha adnék, akkor le kellene tennem az eddig követett becsületes igaz utról, hogy az ajándék értékét burkolt és hamis módon visszakapjam. Ilyesmire azonban lehetetlenség vállalkoznom.

Egyébiránt teljesen megnyugtató engem a tisztelt csendőrségnek magasabb intelligenciája, a melylyel mérlegelni tudja az efféle csalogató hirdetéseknek valódi értékét, de legfőképpen megnyugtató engem az a sok évi becsületes, barátságos és bizalmas összeköttetés, a mely köztünk most is fennáll. Sziveskedjenek tehát továbbra is azzal a bizalommal viseltetni ezésem iránt, a melyben már 15 év óta részeselek s a melyet pontossággal és becsülettel igyekszem is állandóan viszonzni.

Öszinte tisztelettel kész szolgálóan GÁL JÁNOS.

* E rovatban közölttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummláruk- és a betegápoláshoz szükséges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

HIVATALOS RÉSZ.

Hadparancs.

Ausztria-Magyarországnak délkeleti szomszéd országokból való, huzamosb ideig megzavart viszonyának tisztázódása, nemkülönben a veszélyeztetve volt határszélek újbóli biztonságát illető meggyőződés immár lehetővé teszik, hogy a fegyveres erő egy részének állományfelemelése céljából behívott tartalékosok újból a nem tényleges viszonyba visszabélyegzessenek. Nagy meglepődéssel tölt el, hogy a nem ténylegesek a zászlók alá bírának példás módon tettek eleget, valamint, hogy úgy a behívottak, mint a lakosság széles rétegei a helyzet komolyságát helyesen felfogva, mindannyian készek voltak a haza javát lelkesen előmozdítani. Legteljesebb elismerésemet fejezem ki mindazon parancsnokságoknak, csapatoknak és intézeteknek, melyek az utóbbi hónapokban, nehéz viszonyok között, a szolgálat jelentékenyen fokozott követelményeinek kitartó odaadással és örömezt tettek eleget.

Kelt Bécsben, 1909. évi április hó 14-én.

Ferencz József, s. k.

Órsáthelyezések.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület nagybecskereki szárnyának területén fekvő Szaján községben elhelyezve volt óra 1909. évi április 1-ével Szerbpádéra helyeztetett át.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület dévai szárnyának területén fekvő Pojana községben elhelyezve volt óra 1909. ápr. 1-ével Tekerőre helyeztetett át.

Különműtényfelállítás.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület székesfehérvári szárnyának területén fekvő Ráczalmás községben 1909. évi április hó 2-án egy 4 főből álló különítmény állította fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyezettek:

1909. április 1-ével:

Szentkirályi Miklós m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a felülvizsgálati szabály 38. §. c) pontja értelmében, mint rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakhelye: Magashegy.

Tóth Ferencz m. kir. VIII. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakhelye: Barkasző.

Preis János m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakhelye: Kőszeg.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Hegedűs* Károly és *Polyák* István cz. örmesterek, *Sági* Mihály, *Varga* Károly, *Ács* Lajos csend. cz. őrsv., *Filipinyi* Pál, *Egredi* János, *Békési* József, *Erdei* István, *Lévai* Gábor, *Ulbert* Ferencz, *Tóth* József, *Bereczki* Márton és *Tóth* Imre II. csendőrök, *Szilágyi* Miklós cz. őrsv. és *Gurzó* Pánfil csend. cz. őrsv. a dánosi rablógyilkosok, valamint egyéb büncselekményekkel terhelt rablósözöveket tagjainak kiderítése és elfogása körüli hathatós közreműködésükért.

Lepárt József járásörmester, Ujpesten a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” kárára 1908. évi október 28-án elkövetett bankrablás tetteseinek elfogása körüli intézkedések megtétele, valamint a bűnjelek megszerzésénél kifejtett fáradhatlan tevékenységéért.

Bapkó János volt csendőr cz. őrsvezető, mert Ujpesten a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” kárára 1908. évi október hó 28-án elkövetett bankrablás egyik tettesének gyors elfogása körül járőrszervezőjét a legnagyobb buzgalommal támogatta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Bliszter* András, *Donkó* Ignác és *Varga* Pap János cz. őrsvezetők, *Majlinger* Ferencz és *Nagy* E. Dávid csendőr cz. őrsvezetők és *Konyári* Márton csendőr, a dánosi rablógyilkosok, valamint egyéb büncselekményekkel terhelt rablósözöveket tagjainak kiderítése és elfogása körüli hathatós közreműködésükért.

Tarsoly Zsigmond csendőr és *Szöke* Bálint volt csendőr, mert Ujpesten a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” kárára 1908. évi október hó 28-án elkövetett bankrablás tettesei által elrejtett bűnjeleknek előkerítése körül járőrszervező őrsparancsnokukat nagy buzgalommal hathatósan támogatták.

Székely Hermann és *Lamos* Árpád járásörmesterek, az 1908. év folyamán a legénységi létszám kiegészítése körül — csendőrjelentkezők gyűjtése által — kifejtett buzgalmukért.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. belügyminiszter ur f. évi márcz. 9. én kelt 29940/V-b. számú rendeletével fáradhatlan szorgalmuk elismerésül a m. kir. III. számú csendőrkerület állományába tartozó *Békési* Jakab pótészárnnybeli törzsörmesternek 200, *Gubicza* Gyula és *Duhon* Lajos pótészárnnybeli törzsörmestereknek 150—150, *Nagy* Ernő szintén pótészárnnybeli törzsörmesternek pedig 100 K pénzzutalmat adományozott.

A m. kir. belügyminiszter ur folyó évi márczius hó 10-én kelt 15886/V-b. számú rendeletével a pótlódomítás körül kifejtett kiváló buzgalom és szorgalomért a budapesti pótlókeretbe tartozó *Gémesi* Márton czimz. örm., *Pintér* János, *Buruczka* Márton csendőr czimz. őrsvezetők, *Pető* Elek, *Horváth* József III. és *Konyári* Márton csendőrök részére 10—10 darab 10 koronás. *Gy. Szűcs* Lajos csendőr cz. őrsv. részére 5 darab 10 koronás, a cseglédi csendőrségi pótlódomító osztályhoz tartozó *Csete* Lajos csend. cz. örm., *Lázár* Sándor II. sz., *Megyeri* Antal, *Ferencz* István és *Szelezsly*

Brucker Győző Nándor és Társa
órás, ékszerész. GYŰR 33. sz.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékeket. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

János VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr czimz. őrsvezetők, *Tólas Péter VIII. sz. csendőrkerületbeli volt csendőr ez. őrsvezető, valamint Nagy József VIII. sz. csendőrkerületbeli csendőr részére 10—10 darab 10 koronás, Bata Bálint II. sz. csendőrkerületbeli csend. ez. őrsv. és Biberika István II. számú csendőrkerületbeli csendőr részére 6—6 darab 10 koronás, Sing Antal II. számú csendőrkerületbeli csendőr részére pedig 4 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjat adományozott.*

Előléptettek:

1909. évi április hó 1-ével:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Bartha Ferencz ez. őrmester, Őrmesterré.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Vajda András, Balog Lajos, Lukacs Jakab, Irin István, Oláh Péter II., Nemes János és Barna Mihály őrsvezetők, czimzeles őrmesterekké;

Tusa Géza ez. őrsvezető, őrsvezetővé;

az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Fübián János csendőr csendőr ez. őrsvezetővé.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

a letett eltszti vizsga eredményébe képest

Kajcsa József, Bálint Mihály, Pongrácz Lajos, Máthé István, Kiss András, Veress József, Mátyas György, Gréczy Imre, Algy András, Ádám János, Ernst Ferencz, Bara Ferencz, Hermelzi Károly, Rózsa Antal, Deák János, Podor Dániel, Sárközi József, Jubák Márton, Bajkó András, Szócs János, László Lajos és Tóth Bálint altiszti tiszonczok, ez. őrsvezetőkké.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:

Papp János, Blága Mihály, Botos József, Gösi Pál, Kiss Vilmos, Diószegi Imre és Lukács Elek csendőrök csendőr ez. őrsvezetőkké.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Szinka Károly, Molnár Mátyas, János Pál, Kiss Magyar György, Horvát Lajos, Vajda Imre, Czicziriga

Szilárd, Orbán József, Krászló Bódog, Elek Károly, Deák János, Ferencz János, Fannu Péter, Ruzs Karácsony, Mészáros Mihály II., Oláh József II., Csavár Salamon, Bedő András, Oltyán Flórián, Szalai Imre, Farkas Ferencz, Adler Zsigmond, Pataki Dénes, Réti István, Illés László, Batta József, Botos Máté, Paunov Dusan, továbbá

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Barthi Gyárfás, Tuffe János, Marli Ignác, Ruzs Tivadar, Mucsi Sámuel, Kós Tivadar, Szabó Mátyas, Deák Sándor és Papp Márton csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Duhaj János ez. őrsvezető vezetéknevét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 márcz. 5-én 25647/VI. szám alatt kelt engedélye alapján „Deák”-ra változtatta.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Brenyó Pál csendőr vezetéknevét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909. évi márczius 1-én 20011/IV. szám alatt kelt engedélye alapján „Berényi”-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Biró Balázs ez. őrsv. Bán Erzsébettel, 1909 márcz. 21-én, Miriezlón.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Káucz Ferencz ez. őrsv. Balog Erzsébettel, 1909 márcz. 21-én, Szegeden.

Győrffy András járásőrmester, Vastay Hajnalkával, 1909 márcz. 10-én, Aradon.

Kovács János őrsvezető, Garagoly Juliannával, 1909 márcz. 15-én, Szerbittebén.

Avramov István ez. őrsvezető, Bujtár Mánával, 1909 decz. 11-én, Nagybecskereken.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Joszeiczak János ez. őrsv. Fenyvesi Etellel, 1907 ápr. 8-án, Baján.

Tóth Vincze ez. őrsv. Szemerédi Máriával, 1908 okt. 18-án, Kiskunfélegyházán.

Farkas Gyula György ez. őrsvezető, Berta Juliannával, 1909 febr. 22-én, Kunszentmártonban.

Keserű István ez. őrsvezető, Kovács Regina Zsuzsannával, 1909 márcz. 3-án, Turkevén.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Ajánljuk a 11^a jelzetű Ügyviteli szabályzat kivonata legújabb kiadását, ára 30 fillér. Honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága által 11.012/eln. sz. alatt elrendelt lakezimetudakozásokra való úrlapok kaphatók raktárunkon darabonként 1 fillér árban.